

SORORD

Organ for
Larvik
Soroptimistklubb
nr. 46 • årgang 24
DESEMBER 2018

MOLDOVATUREN 2018

**MOLDOVAGRUPPEN,
Siren, Edle og Inger,
foran fra venstre,
inviterte nok en gang til en
vellykket prosjektur til
Moldova.**

**Her sees deltakerne
sammen med presidenten
i SI Chisnau, nr.2 til
venstre i øverste rekke,
leder av klinikken vi
besøkte, nr.2 fra høyre
i rekke nr. 2.
Det ble en opplevelsesrik
tur for oss alle.
Les mer om turen på side**

27-29

**Ny klubb
Palestina
8-10**

**Anna Wszelaczyńska
Gjesteskribent
18-19**

**Info fra den nye
Moldovakomiteén
39-40**

**Kristin Ruder
Nordiske Dager
48-49**

RED AKSJONEN

LILL
BJØRVIK

MARGARET
STØLE KARLSEN

SØLVI
SNEDAL TUFTE

TORUNN
H. HAARBERG

**Larvik
Soroptimistklubb**
President

Anne-Brit Hellerud
Sekretær

Maria Brekke-Jakobsen
Kasserer

Britt Ohrem Brastein

Klubbens adresse:
**3275
SVARSTAD**

PRESIDENTEN

Kjære alle klubbøstre!

Vi har startet opp etter sommerferien med flere kvinnelige, flotte og sterke foredragsholdere.

Jenter/ kvinner som selv, eller i nære relasjoner har opplevd kjønnslemlestelse. Dette er foredrag som stikker dypt i oss.

Vi har nå, når bladet kommer ut, vist vår støtte til den internasjonale oransjedagen, 25 nov. Vi har hatt egen stand på Nordbyen og både Kulturhuset Bølgen og Svarstad kirke er blitt lysst i oransje farge. Takk til «oransje-komiteen» og alle som stilte opp. Vi har også alle anledning til å vise vår støtte og sympati, ved å bruke soroptimistenes «lilla sløyfe». Flere av våre medlemmer har også i år vært med på turen til Moldova. Det er et godt og viktig soroptimistarbeid som blir gjort der. Distrikt syd 2 har også fått til en felles Moldova-komite. Det tror jeg blir veldig bra. Samarbeide på tvers av klubbene er nok sunt.

I Rwanda har vi pr. i dag tre studenter på universitetsnivå som vi støtter. Studentene jobber hardt og er veldig takknemlige for vår hjelp. Det jobbes også med sosiale medier, som nå er veldig viktige plattformer for å nå ut og fortelle om oss og arbeidet vi gjør.

I løpet av de to siste møtene har vi også fått tre nye soroptimister. Vi er nå 28 medlemmer i klubben. Vi er heldige som har så mange kreative og flotte medlemmer. Nå må vi passe på at alle trives i fellesskapet.

Med dette ønsker jeg dere alle en deilig advent og julehøytid.

*Juleklem fra
Anne-Brit*

INNHold

Sommermøte	3	Tillitskvinner	32
Distriktsmøtet	16	Smakfull støtte	35
Kvinner, vann og ledelse	20	Oransje-dager	55
Klubbstafetten	22	Nepaltur	57

www.soroptimistnorway.no
larvik.soroptimistnorway.no

Ut i det blå med soroptimistene!

Larvik-jentene var i godt humør: f.v.: Margaret Støle Karlsen, Sissel Hobæk, Lill Bjørvik, Pippi Müller, Sølvi Snedal Tufte, Hilde Eskedal, Anne-Brit Hellerud, Trine Lise Fevik, Torunn Hammer Haarberg, Britt Ohrem Brastein, Vera Paulsen og Inger Marie Heinzer

En flokk på 12 feststemte, blide og sommerklare soroptimister dro den 4. juni til Furu Egg i Sandefjord. Vi var klare for ut i det blå tur etter invitasjon fra Sandefjord Soroptimistklubb.

Furu Egg er først og fremst et høns-eri hvor du kan kjøpe ferske egg og andre produkter fra gårdsbutikken, men her er det også nyoppussede selskapslokaler. I tillegg arrangerer den aktive eier konsertkvelder, så her foregår det mye for enhver smak.

Damene fra Sandefjord ønsket oss hjertelig velkommen og stilte opp med hatter i alle varianter. Høye hatter, flate hatter, hatter med blomster og hatter med fjær.. og vi kom med vårt gode humør!

For meg som er ny i klubben er det alltid interessant å høre om

Sandefjord-damer med hatt! Barbara S. Andersen, Nina Wiik og Tone Lise Raugstad.

I solveggen før møtet: Margaret Støle Karlsen, Hilde Eskedal, Pippi Müller, Sølvi Snedal Tufte, Torunn Hammer Haarberg og Britt Ohrem Brastein.

aktiviteter som drives av soroptimistene, særlig imponeres jeg av prosjekter som er i gang for å bedre barn og kvinners liv i Moldova. Denne dagen fikk vi høre et innlegg fra Sandefjordklubbens besøk til sin fadderklubb i Edinet. Og jeg satt igjen med tanker følgende tanker: "gjennom opplevelser og refleksjoner på reiser til stedene vi støtter virker det som at man henter inspirasjon og engasjement til videre arbeid med prosjektene. Tenk å få delta gjennom aktiv handling og se resultater av vårt arbeid i Moldova, det er jammen inspirerende!"

Bjørn Bergene er forfatter.

Han er mest kjent for å skrive fortellinger fra sin oppvekst i storfamilien på Bergene gård i Lågendalen. Denne dagen var han invitert som foredragsholder. Og med innlevelse og fortellerglede formidlet han historier fra vikingtiden.

God mat ble servert av verten

på Furu-egg. Praten gikk under middagen hvor deltakere fra Larvik og Sandefjord var godt blandet fra de to klubbene slik at vi fikk anledning til å bli kjent med hverandre. Og klaverspill til allsang bidro et medlem fra Sandefjord med. En fugl hvisket meg i øret at hun var godt over 80 år, og hun kunne virkelig spille!

En kjempekoselig sommeravslutning

ble rundet av med kaffe og kaker. En gjeng med strålende fornøyde soroptimister ble ønsket vel hjem og god sommer.

Takk for en trivelig sommeravslutning!

Vera Paulsen

***Bjørn Bergene** fra Bergene gård, kåserte om vikingers ville liv.*

Jubilanter i klubben

På det første møtet etter sommerferien, septembermøtet, ble tre av klubbens medlemmer behørig feiret med blomster!

Fra venstre: Trine-Lise Fevik og Margaret Støle Karlsen, begge 70 år og ungdommen, Hilde, som bare ble 60 og orket å heve blomsterbuketten høyt som en felles takk fra jublantene!

Vi gratulerer

**GI DIN STØTTE
OG KVINNER NYE MULIGHETER!
Klikk deg inn på
fokuskvinner.no**

Getaway

**Bestill feriereisen
din hos oss!**

G Travel Getaway Larvik • Nansetgt. 11
Tlf: +47 33 11 71 71 • www.getaway.no

LUN OG TRIVELIG
café og møteplass

*Becks
Cafe*

Åpent alle dager

RESTAURANT
med stor og allsidig
ala carte meny

*Becks
Brasserie & Bar*

Åpent alle dager

BAREN
for samtaler og godt
drikke - før eller etter
restaurantbesøket

BECKS BAR

Åpent alle dager
48 05 11 11

Pølser er ikke bare pølser!
Det er blitt et prosjekt hos oss i Larvik-klubben! Jobben vår som "pølseutdelere" hos Askjems ved Sem, er blitt en trivelig aktivitet. Vi tjener penger som går til våre mange prosjekter og Askjems har voksne, trivelige og stødige "pølseutdelere" som er service-minded, interesserte og som har blitt godt kjent med både bedriften og kundene.

Blide jenter som står på! Øverst Tove Akre, nederst til venstre står Vera Paulsen og Britt Ohrem Brastein og ytterst til høyre er Pippi Müller helt sjef!

Artikkelforfatter Torunn Hammer Haarberg og Lill Bjørvik på jobb!

Nesten hver måned har Askjems Campingsenter messer med bobiler og campingvogner. I den forbindelse deler de ut gratis pølser og brus til alle sine kunder.

Vi er så heldig å ha Sølvi, som jobber for Askjems, som vårt medlem. Gjennom henne har vi fått tilbud om å ta ansvaret for denne utdeling hver måned.

Jobben består i å ha varme pølser klare for kundene fra formiddagen og til kvelden i hele åpnings-tiden. Lomper og brød og brus skal være tilgjengelig for kundene. Så her må vi holde orden og ha oversikten til enhver tid.

Spørsmål om bobiler

og campingvogner er det vel få av oss som kan svare på, men et smil og en hyggelig kommentar kan vi by på. Vi får mange fine kommentarer og historier om campinglivet, og er vi flinke, får vi sagt noen ord om soroptimistene og våre prosjektene. Dette er noe som imponerer de fleste.

Siden vaktene også foregår på dag-tid, betyr det en fin mulighet og stor innsats for våre godt voksne soroptimister. Uten disse hadde ikke denne dugnaden vært mulig å gjennomføre. Det har gitt et stort økonomisk bidrag til våre prosjekter de siste 5 årene.

I tillegg til «lønn» for dugnaden, har vi de siste årene fått et ekstra bidrag fra Askjems, som ser viktigheten av det arbeidet vi driver. Det setter vi stor pris på og gir en ekstra inspirasjon.

Vi håper vi fortsatt kan beholde jobben og klarer å dekke opp vaktene i tiden som kommer.

Torunn Hammer Haarberg

LARVIK-KLUBBENS JULEMERKER

er en gjenganger nå til jul og mange merker og ark er solgt gjennom årene. Mye penger er kommet inn til Norske Soroptimisters Utdanningsfond og egne klubbprosjekter.

Vi startet opp julemerke-prosjektet i 2002 og siden har det tikkert inn midler til gode saker.

Rundt regnet er det solgt merker for kr 250.000,-
Nå har vi noen igjen av femte og siste utgave, men selges det, har vi nådd nevnte sum. Her har vi gitt god PR til organisasjonen vår, informasjon om fondet og penger til gode prosjekter. Julemerkene har vært et Kinderegg for oss alle!

Ramallah –Trondheim er vennskapsbyer og det foregår mye kulturutveksling mellom de to byene. Jeg har i mange år tenkt å initiere en soroptimistklubb i Ramallah og i 2017 ble dette foreslått for våre medlemmer og det ble i 2017 ned-satt en Ramallahgruppe for å se på mulighetene for dette.

Følgende steg ble tatt:

- Hva står det i SIEs lover om chartering av nye klubber i føderasjonen?
- Hvordan få kontakter med yrkesaktive kvinner i Ramallah?
- Hvem kan vi kontakte i Trondheim som kjenner noen i Ramallah?
- Hva gjør Trondheim kommune ifht. sin vennskapsby?

Svarene på disse spørsmålene ga oss inspirasjon til å fortsette arbeidet med en ny soroptimistklubb i Ramallah.

Det er SIE som skal godkjenne om arbeidet med nye klubber/single klubber skal igangsettes. Etter henvendelse til president i SIE, Renata Trottman Probst, fikk vi svar at styret i SIE så positivt på vårt initiativ og at vi kunne fortsette arbeidet med å starte en soroptimistklubb i Ramallah. Det måtte imidlertid også godkjennes av guvernørene på guvernørmøte, det var derfor satt opp som egen sak på Guvernørmøte 2018 i Luzern. På møtet i Luzern ble det enstemmig vedtatt å starte en klubb i Ramallah.

Vi ble også oppfordret å ta kontakt med det nærmeste landet, Israel, for å samarbeide om det videre arbeidet. Dette ble gjort og det var positive svar fra presidenten i SI Israel og ekstensjonsansvarlige i den israelske unionen. Det er imidlertid en svært delikat situasjon for palestinerne å samarbeide med israelerne, så vi valgte derfor å fortsette vårt arbeid uten videre kontakt med den israelske unionen.

Før guvernørmøte i mai 2018

undersøkte vi hvem vi kunne kontakte i Ramallah for å få navn på kvinner vi kunne invitere til et første møte om soroptimismen. Vi fikk navn fra en kontakt jeg hadde i Ramallah fra et tidligere samarbeid, vi inviterte en fotokunstner til et møte for å fortelle om sitt arbeid med å fotografere kvinnelige fotballspillere i Ramallah og hennes kontakter i dette arbeidet, vi hadde kontakt med en prest i Trondheim som hadde vært med å følge barn til skolen i Betlehem, og vi hadde kontakt med Trondheim kommune om deres «Kulturpris Ramallah» og deres offisielle kontakt i Ramallah kommune.

Etter guvernørmøte hadde vi en liste med ni yrkesaktive kvinner i Ramallah vi kunne invitere til et møte for å presentere vennskapsbyen Trondheim, soroptimismen og Trondheim soroptimistklubb. Vi ønsket å presentere et prosjekt for

kvinnene og hadde allerede i februar søkt Trondheim kommune om Kulturstipend Ramallah på kr. 50 000. I juli 2018 fikk vi den gledelige nyheten at vi skulle motta kultur-stipendet for 2018.

Tre medlemmer i SI Trondheim

reiste til Ramallah for å ha møter med palestinske kvinner fra Ramallah.

9. oktober hadde vi møte med 13 kvinner som representerte ulike organisasjoner i lokalsamfunnet.

Vi hadde tre hensikter med møtet:

- det ene var å presentere SI som organisasjon og hvilke muligheter den gir for kvinner i verden
- det andre var å få innsikt i prosjekter kvinnene i Ramallah var interessert i å samarbeide om
- det tredje var å presentere SI Trondheims «Scholarship videoproduktion 2018/19» for jenter i Ramallah og Trondheim.

Det siste utløste stort engasjement

om hvordan dette skulle organiseres og hvordan jentene skulle velges ut til å representere Ramallah. Vi delte ut en skriftlig invitasjon og søknadsskjema til dette tilbudet og de vil sørge for at jenter i lokalmiljøet søker stipendet innen tidsfristen. Vi fikk også avklart at en av kvinnene kan reise til Trondheim med de jentene som får stipendet i vårsemesteret 2019. Hun vil være vår kontakt-

SOROPTIMISTKLUBB I PALESTINA

person i det videre arbeidet med dette prosjektet.

Det var også mange innspill

til prosjekter de ønsker å samarbeide om som for eksempel: ideer omkring «julemarked» som begge byene organiserer i desember hvert år, utdanning av upriviligerte jenter innen yrkesutdanning, etterutdanning av lærere innen nye arbeidsmetoder, jenters posisjon innen sport/fotball.

Dagen etter var vi på besøk i Ramallah kommune hvor vi hadde et

møte med internasjonal kontakt Rana Stephan og public relations director Maha Shihadeh.

De vil hjelpe oss med det videre arbeidet med videoproduksjonsprosjektet med tanke på utvelgelse av søkere og de vil være behjelpelig med å invitere nye kvinner til et møte om SI- klubb neste gang vi reiser på besøk.

Mari Elin Øksendal
SI Trondheim

FAKTA

Ramallah (arabisk: رام الله – Rāmallāh) er en palestinsk by på Vestbredden med ca. 33 000 innbyggere. Byen ligger ca. 10 kilometer nord for Jerusalem og er hovedkvarter for de palestinske selvstyremyndighetene på Vestbredden. Ramallah var under jordansk kontroll fra Den arabisk-israelske krig i 1948 til Seksdagerskrigen i 1967. Etter denne krigen ble byen okkupert av israelske tropper, som holdt byen besatt i 27 år. I 1994 ble byen overdratt til de palestinske selvstyremyndighetene som følge av Osloavtalen. Den ble erklært som «Territorium A», hvilket vil si land under nesten full palestinsk kontroll. Byen ble midlertidig hjemsted for det palestinske selvstyre, da Israel nektet styret å ha hovedkvarter i Øst-Jerusalem.

Wikipedia

Mari Elin, nr. 2 fra høyre, sammen med internasjonal kontakt Rana Stephan og public relations director Maha Shihadeh.

Første møte med 13 potensielle soroptimister i Ramallah.

Mari Elin og Trondheim Soroptimistklubb mottok **TRONDHEIM KOMMUNES KULTURPRIS**

Trondheim kommunes Kulturstipend Ramallah 2018, er tildelt Mari Elin Øksendal på vegne av Trondheim Soroptimistklubb.

Målet med stipendet, som er på 50 000 kroner, er å styrke det kunstfaglige og kulturelle samarbeidet mellom Trondheim og vennskapsbyen Ramallah. Mari Elin Øksendal, som er tidligere rektor og lektor i teater- og mediefag i videregående skole, vil bruke stipendet til å gi jenter fra Trondheim og Ramallah mulighet til å lage en film sammen om et tema som omhandler deres liv. Fra hver av de to byene vil tre 16-årige jenter fra ulike sosiale lag og med forskjellig bakgrunn delta.

Innstillingsutvalget legger bl.a. vekt på: "Med Trondheim Soroptimist-

Tildeling av Trondheim kommunes Kulturstipend Ramallah 2018 til Mari Elin Øksendal, Trondheim-klubben ved ordfører Rita Ottervik den 7. august 2018. Foto: Michael Momyr

klubb i ryggen har Mari Elin Øksendal og prosjektet sterke frivillige ressurser tilgjengelig som styrker gjennomføringsevnen for prosjektet. Samarbeidet med Midtnorsk filmsenter sikrer god filmfaglig forankring og prosjektet er et godt eksempel på hvordan kulturarbeidere og en frivillig organisasjon i samarbeid med profesjonelle aktører kan utvikle et kunstnerisk basert prosjekt for ungdom.

Prosjektet kan videre bidra til å synliggjøre og styrke unge jenters mulighet til å uttrykke seg gjennom film."

Vi som har vært soroptimister en stund, husker sikkert Mari Elin fra Trondheim. Hun var IGU-koordinator (International Goodwill and Understanding), den gang det var koordinatorene for Helse, Miljø, IGU, Utdanning og Kultur, Menneskerettigheter og Kvinnens stilling.

Koordinatoren for IGU hadde ansvar for Ungdomstrekket (Croisière des Jeunes) som samlet ungdom fra Tsjekkia, Estland, Latvia, Tyskland, Belgia og Moldova sommeren 2008. Ungdom mellom 18-22 år.

Turen ble koordinert av Mari Elin og tema var vann. Derfor ble byene Tønsberg, Sandefjord, Larvik og Moss/Rygge involvert.

Larvik-klubben inviterte til kunnskap om Thor Heyerdahl, lunsj på Seilerhytta og overnattning på Anne-Brits hytte i Brunlanes, tett ved kysten. En uforglemmelig opplevelse for alle vi som deltok.

Vi ble så glade i Mari Elin at vi tilbød henne medlemsskap i vår klubb! :-). Men hun er trofast i Trondheim Soroptimistklubb og har vel vært medlem i over 30 år.

FAKTA

Det totale matsvinnet i Norge er redusert med 14 prosent per innbygger siden 2010. Likevel kaster vi mat for mange milliarder kroner pr år. Dette er ikke bærekraftig, verken for lønnsomheten, miljøet eller av etiske årsaker. Et av FNs bærekraftsmål er at matsvinnet globalt skal halveres innen 2030. Norske myndigheter har også skrevet under på dette målet, som vi alle må bidra til å nå.

DA UNGDOMSTREKKET KOM TIL LARVIK

I 2008 kom ungdomstrekket til oss i Larvik! Som skrevet var det unionens koordinator Mari Elin Øksendal fra Trondheim Soroptimistklubb som hadde det overordnede ansvar for ungdommer fra Tsjekkia, Estland, Latvia, Tyskland, Belgia og Moldova som deltok på ungdomstrekket. Hun var som IGU-koordinator den som sørget for invitasjoner og gjennomføring av trekket i samarbeid med klubber i Tønsberg, Sandefjord, Larvik og Moss/Rygge.

Larvik Soroptimistklubb ble invitert til å stille som vertsklubb for ungdommene i noen dager og vår klubbs IGU-koordinator var Tove Akre. Hun tok utfordringen på strak arm og i juni 2008 kunne vi ønske ungdommene velkommen til oss!

Vi tok dem med på tokt med Fritjof II, ei losskøyte som ble konstruert av Colin Archer. Historisk sus var det også over museumsbesøket der Thor

Heyerdahl og hans bravader kom i fokus, det ble hyggelig overnatting i hytta til Anne-Brit, bading på Svenner og trivelig samvær mellom oss og de flotte ungdommene!

Det ble en svært hyggelig weekend!

Margaret Støle Karlsen

Blant smilende ungdommer står Margaret, Tove, Gro, Anne-Brit og Kirsti

Lill og Tove nyter overfarten til Svenner om bord i Fritjof II

Gro informerer på sjøfartsmuseet og til venstre står Margaret, Mari Elin, Gro, Anne-Brit og Kirsti

Farhia Luul Makerow

larviksjente med stort engasjement

Kvinnelig omskjæring har blitt utført i flere tusen år. En tenåringsjente fra Larvik reiser tilbake til Somalia for å motarbeide tradisjonen, slik hennes mor gjorde som aktivist fra slutten av 80-tallet. Farhia Luul Makerow kom til Larvik-klubbens september-møte med sterk informasjon om omskjæring av jenter i hennes hjemland, Somalia. Som 16-åring ble hun med i en dokumentarfilm som forklarer hvorfor og hvordan denne praksisen foregår, men som også viser hvordan normer og holdninger nå er i endring.

"I min mors navn", som filmen heter, får vi innblikk i tanker og erfaringer relatert til kvinnelig omskjæring, og den styrken og optimismen som somaliske kvinner er i besittelse av til tross for denne skadelige praksisen.

Kvinnelig omskjæring er et av de alvorligste brudd på kvinners rettigheter og har vært det i 3-5000 år. Mange kvinner strever hele livet på grunn av skadene etter omskjæring; skadene kan være både fysiologiske, mentale og emosjonelle. Noen jenter dør til og med som følge av inngrepet på grunn av sterke blødninger eller alvorlige infeksjoner umiddel-

TEKST/FOTO: Vårin Alme, ØP

bart etter omskjæringen, eller på grunn av alvorlige komplikasjoner i forbindelse med graviditet eller fødsel. Farhia (21) fra Larvik brenner for kvinners rettigheter. Filmen ble vist på NRK.

– Kvinnene jeg snakket med fortalte at de ikke egentlig ønsker å drive med omskjæring, men at ikke kunne slutte i jobben. De trengte pengene. Vi lærte også at foreldrene til døtrene velger dette fordi de frykter at døtrene ikke skal bli respektert i samfunnet og at de ikke skal få giftet dem bort, forteller Farhia.

Siden filmen ble ferdig, har den blitt vist flere norske og internasjonale filmfestivaler. Den er også blitt vist på norske skoler, høyskoler og universiteter.

– Blant annet viste vi den på Thor Heyerdahl vgs., der jeg var elev. Jeg ble overrasket over hvor få som hadde kunnskap om hvor stort problemet med omskjæring av kvinner er, sier hun.
– Det er viktig for meg å spre kunnskap både her hjemme i Norge og stedene der dette skjer. Blant annet er det viktig for meg å få fram at det ikke er noen religiøs grunn til omskjæring av kvinner, sier hun.

Vi i Larvik-klubben sitter igjen med mange tanker etter møtet med en svært ung og kunnskapsrik jente. Hun har allerede markert seg sterkt som forkjemper mot kjønnslemlestelse samtidig som hun viser oss situasjonen for de kvinner, som i tradisjonens navn, utfører disse forferdelige omskjæringene.

Medlemmene i klubben fulgte godt med da Farhia Luul Makerow holdt sitt innlegg. Over: President Anne-Brit Hellerud overleverer henne klubbens miljønett med vin fra Moldova.

FREDSPRISEN 2018

Nadia Murad og Denis Mukwege

UN PHOTO/Manuel Elias

UN PHOTO/Eskinder Debebe

Nobels fredspris for 2018 gikk til den kongolesiske legen Denis Mukwege og IS-overlevende Nadia Murad for bekjempelse av krigsforbrytelser.

Nobelkomiteens leder Berit Reiss-Andersen kunne fredag 5. oktober meddele at Nobels fredspris for 2018 gikk til Mukwege og Murad. Duoen deler prisen for sin kamp mot seksualisert vold brukt som våpen i krig og væpnede konflikter.

– Begge prisvinnerne har gjort en avgjørende innsats for å rette oppmerksomhet mot og bekjempe krigsforbrytelser, sa Reiss-Andersen da hun kunngjorde vinnerne.

Tatt til fange av IS

Den jesidiske menneskerettighetsaktivisten Nadia Murad ble i august 2014 Murad tatt til fange av terrorgruppen IS sammen med 150 andre kvinner i Mosul. Etter tre måneder med gjentatte voldtekter hver dag, klarte hun å rømme fra IS' sexslaveri.

Siden september 2016 har hun vært FNs første goodwillambassadør for overlevende av menneskehandel.

– Voldtekt blir brukt for å ødelegge jenter og kvinner, og for å garantere at de aldri mer vil være i stand til å leve et normalt liv. IS har gjort jesidisk kvinner til kjøtt som kan kjøpes og selges, sa Nadia Murad til FNs sikkerhetsråd i desember i 2015.

– Hun aksepterte ikke de sosiale kodene som tilsier at kvinner skal tie og skamme seg over de overgrep de er blitt utsatt for. Hun har vist et usedvanlig mot ved å fortelle om sin egen lidelse og tale ofrenes sak, heter det i begrunnelsen fra komitéen.

Mukwege leder Panzi Hospital, et sykehus i Øst-Kongo som har spesialisert seg på å ta imot og behandle kvinner som er utsatt for seksualisert vold.

– Denis Mukwege er hjelperen som har viet sitt liv til å tale ofrenes sak. Nadia Murad er vitnet som forteller

om overgrep mot seg selv og andre. Hver på sin måte har de bidratt til at seksualiserte overgrep i krig blir synliggjort, slik at gjerningsmennene kan bli stilt til ansvar, heter det i Nobelkomiteens begrunnelse.

Denis Mukwege har brukt store deler av sitt voksne liv til å hjelpe ofre for seksualisert vold i Den demokratiske republikken Kongo. Etter opprettelse av Panzi-hospitalet i Bukavu i 2008 har doktor Mukwege og hans stab behandlet tusener av pasienter utsatt for slike krenkelser. De fleste overgrepene har skjedd med bakgrunn i en langvarig borgerkrig som har kostet mer enn seks millioner kongolesere livet, heter det i begrunnelsen.

Doktor Mukweges langvarige, dedikerte og uegennyttige innsats på dette området kan ikke overvurderes, skriver Nobelkomitéen.

Julemerker

Norske humanitære og religiøse organisasjoner har gitt ut egne julemerker til å klistre på juleposten siden 1906. Bare noen få norske, landsomfattende organisasjoner gir i dag ut julemerker: Den Norske Sjømannsmisjon, Nasjonalforeningen for Folkehelsen, Norske Kvinners Sanitetsforening, Norges Røde Kors, Norsk Folkehjelp og så vi da!

DANSK IDÉ. Julemerketradisjonen ble skapt av den danske postmester Einar Holbøll i 1903. Midt i julemaset på postkontoret kom han på at hvis hvert av de mange brevene fikk et ekstra toøres frimerke, ville

det gi store inntekter til humanitært arbeid. Året etter ble det første julemerket solgt i et opplag på seks millioner eksemplarer, til inntekt for vanskeligstilte barn. Skikken spredte seg hurtig til en rekke europeiske land, og i 1906 ga Norske Kvinners Sanitetsforening ut det første julemerket i Norge, med dronning Maud som motiv.

FÆRRE MERKER. De siste tiårene har imidlertid omkostningene ved å lage merker steget, og en rekke organisasjoner har gitt opp julemerkesalget. Norges Blindesamband solgte sitt siste merke i 1981, etter at salget gikk med stort underskudd, og siden sluttet en etter en med dette salget. Det norske Lutherske Indremisjons-

selskapet (1984), Norsk Forening til Kreftens Bekjempelse (1986), Landsforeningen mot Kreft (1987).

Norsk julemerkesamlerforening ble stiftet i 1986. For at et julemerke skal godkjennes som samleobjekt, må merket være strekperforert, det må stå «Norge» på merket, «God jul» eller «Julen» og årstall.

Våre julemerker er mer enn godtatt og mange samlere har kjøpt våre merker. Julemerkene våre har doblet seg og hvert ark selges for kr 50,-. Så du som har noen liggende, pass godt på dem, de bare stiger i verdi!

Margaret Støle Karlsen

Larvik-klubbens julemerker er blitt samleobjekter!

Støtt soroptimistenes eget utdanningsfond!

Abonner på iFOKUS - gratis blad utgitt av FOKUS, Forum for kvinner og utviklingsspørsmål.

Denne plassen er sponset av anonym annonsør.

Beløpet er gitt som støtte til arbeidet Larvik Soroptimistklubb gjør for å gi kvinner hjelp til utdanning.

FAKTA

Ziarul de Garda

- Ziarul de Garda (betyr "Gatenes vokter") er en moldovisk avis som ble grunnlagt av Alina Radu og andre kvinnelige journalister i 2004.
- Avisen publiseres daglig på nett og en gang hver uke som papirutgave (opplag på ca. 5000 til 6000 kopier med 24 sider) – både på rumensk og russisk; det sendes også nyheter på radio og TV.
- Avisen driver hovedsaklig med undersøkende journalistikk og har de siste årene avdekket flere tilfeller av bl. a. korrupsjon, menneskehandel og hvitvasking av penger.
- Motivasjonen for å starte en uavhengig avis var å styrke menneskerettighetene i Moldova og kjempe mot korrupsjon i landet.
- Avisen gis ut på rumensk og russisk.

STØTT AVISEN VED Å KJØPE ET ABONNEMENT ELLER FLERE!
Koster kr 100,- for ett år. Kontakt SI Bærum, de formidler abonnementet. Når klubben din kjøper abonnement, betyr det at avisen kan legge ut gratisutgaver på blant annet bibliotekene i Moldova. Dermed er vi med på å støtte den frie pressen i landet!

**Støtt arbeidet som Ziarul de Garda gjør som
informasjonsorgan i Moldova!
Kontakt SI Bærum og kjøp abonnement!**

DISTRIKTSMØTET I SANDEFJORD

Magasinet Café, 3. september

Etter en hyggelig velkomsthilsen av presidenten i Sandefjord-klubben, Tove Kiær, ble vi introduserte for en fargerik kvinne fra Somalia. Dette fyrverkeriet av en kvinne kom syn- gende på en afrikansk sang opp på scenen.

*Safia Abdi Haase
FOTO: osf.no*

Hun er som sagt opprinnelig fra Somalia og kom til Norge som kvote- flyktning i 1992 . Hun kom som alenemor sammen med sine 3 døtre. Etter opphold på flyktningemottak i Valdres kom hun til Harstad. Hun kaller seg fortsatt Harstadværing og har en sjarmerende dialekt med seg derfra. I Harstad jobba hun som tolk, og et av hennes første oppdrag var på sykehuset. Der skulle hun tolke for en fødende som var kjønnslem- lestet. Safia oppdaga at norsk hel- sevesen ikke kjente til dette, og den fødselen tok for lang tid så barnet fikk en hjerneskaide.

Hun følte hun hadde en jobb å gjøre for å lære opp nordmenn. Hun tok grunnskole, videregående og syke- pleierutdanning i Harstad. Med egen erfaring som kjønnslemlestet , faglig

kompetanse og stort engasjement ble hun snart kjent, og statlige myndigheter hadde behov for hennes kompetanse. Hun har derfor bidratt i utformingen av bl.a. Lov mot kjønnslemlestelse av kvinner, Handlingsplan mot kjønnslemlestelse og Statens veiledning for helseper- sonell om kjønnslemlestelse av kvinner.

For dette arbeidet har hun bl. a. blitt utnevnt til Ridder 1. kl. av Den Kongelige Norske St. Olavs orden. (2014)

Hun fortalte om sitt liv i Somalia.

Hun ble kjønnslemlestet som 9 åring, og på nytt året etter fordi de ikke var fornøyd med resultatet. Hun ble tvangsgiftet med en mann som i 16 år voldtok og slo henne.

Da hun ville reise ut, ble hun voldtatt for å få de nødvendige papirene. Da hun kom til Norge var hun gravid som følge av dette. Hun fikk utført abort uten å fortelle til noen om hvordan tilstanden var.

Hun har også et sterkt engasjement innenfor kultur, og har jobba for mange fellesprosjekter mellom norske og innvandrere. Først i Harstad og siden i Halden hvor hun

nå bor sammen med sin tyske mann. Døtrene hennes har klart seg bra og tar utdanning. Både Safia og døtrene opplever å bli kritisert i det soma- liske miljøet fordi de ikke oppfører seg som de fleste der. Døtrene bruk- er ikke hodeplagg , og Safia snakker fritt om kjønnslemlestelse, sex, kvin- neundertrykking.

Safia liker forresten ikke ordet innvandrere. Hun føler seg ferdig van- dra, og at det er nordmenn som er ute og vandrer hele tida. Hun vil heller være medvandrer.

Hun er blitt utfordra av ordføreren

om å bli med på typisk norsk tur, og har vært med på flere fjellturer. Blant annet Besseggen. Da ble hun godkjent norsk.

Safia er veldig opptatt av at vi bor på samme klode, og at vi kan leve sam- men med :

RESPEKT, TOLERANSE, AKSEPT OG SOLIDARITET.

Videre på møtet fortalte de forskjel- lige klubbene litt om sine aktiviteter.

SANDEFJORD:

Hovedengasjementet er Edinet klubben i Moldova. De har sponsa

Larvik-buketten: Anne-Brit, Margaret, Britt, Inger-Marie og Hilde. Wendy tok bildet.

søm av folkedrakter, Life skill, CRIC (child rights information centre). For å få inn penger, selger de rams-løksaioli og –pesto, suppekalendre, refleksvester og kort. De har også en del loddssalg på møtene.

TØNSBERG: 35 MEDLEMMER

Satser på rekruttering, Engasjerte i Chisinau i Moldova hvor de bl.a. har støttet et senter for eldre kvinner. 23.-26. skal de farge Slottsfjellet oransje. De skal ha stand sammen med flere på lørdagen. Deres inntekts-givende aktiviteter er : boksalg (fort og fint), "baklukesalg" på torget, og julemarked.

SKIEN-PORSGRUNN:

27 MEDLEMMER

Bruker god tid på planlegging av møtene. Hvert halvår har sitt tema, hvor alle møtene er rundt det temaet. I våres var flerkulturelt perspektiv tema med bla. jordmor, politimann og info om utdanningsfondet. Nå i høst er tema rekruttering.

Julemøtet i år blir kombinert med 70 års jubileum. De har møte med innvandrerkvinner hver 14. dag. De jobber med trivsel og samhold blant annet ved å reise på en tur sammen hvert 2.år

De prøver å så spirer til en ny klubb i Kragerø, men det har føreløpig vist seg vanskelig.

LARVIK:

Vi fortsetter med salg av julemerker, miljønett, ringer og anheng. Pølseutdeling på Askjem er en god inntektskilde og grei dugnadsjobb. Vi prøver å få til årlig VANNdring. Vi arrangert jazzkonserter og vinkveld. Engasjement i Moldova hvor Larvik er gudmorklubb for klubben i Stefan

Voda. I Rwanda støtter vi utdanning for flere jenter. To av dem er nå kommet i jobb.

Unionspresident Bente Lene

Christensen var tilstede på distriktsmøtet. Hun kalte opp Margaret Støle Karlsen og roste henne for innsatsen for unionen. Margaret har i mange år laget trykksaker, informasjonsvideoer, film, bildeframvisninger, power point presentasjoner osv. Hun har gjort mye for å gjøre soroptimister mer synlige. Hun har også vært guvernør i unionen.

Hilde Eskedal

Unionspresidenten, Bente Lene

Christensen, overleverte Margaret et erkjentlighetsdiplom for positiv holdning overfor soroptimistoppgaver, innsats for å markedsføre og fremme soroptimismens formål. Unionspresidenten uttalte takknemlighet for å ha Margaret som unionens gode støttespiller gjennom mange år.

Vi i klubben gratulerer Margaret!

"Jeg er ikke innvandrer. Jeg har vandret ferdig."

Safia Abdi Haase

SORG

En verdig begravelse fjerner ikke sorgen, men gjør den enklere å bære.

Sløtsjøe
begravelsesbyrå etb.1924

www.gsb.no
Behjelpelig hele døgnet

Larvik 33 18 10 80

Gjesteskribenten

Anna Wszelaczyńska

President Elect 2017 - 2019
for Soroptimist International
of Europe

Vi er så heldige at vi har fått den neste presidenten i SIE, Anna Wszelaczyska, til å skrive noen ord om sin visjon for vår organisasjon. Hun går på som president for SIE i 2019 og nå fungerer hun som påtroppende president.

Da jeg jobbet med strategien, konkluderte jeg, sammen med styret i føderasjonen, at de viktigste tingene for oss er KONSISTENS og KONTINUITET.

Vi må være konsekvente med oppdraget og visjonen til Soroptimist International, vi representerer en organisasjon som harrådsgivende status ved De forent nasjoner og Europarådet. Vi må være konsekvente i samsvar med bærekraftige utviklingsmål, initiert av FN, spesielt innen utdanning.

Kontinuitet er avgjørende hvis vi ønsker å være effektive, arbeide for langsiktige mål og fordoble prestasjonene.

Vi har bestemt oss for dette mottoet gjennom vår 6-årige strategi: «Vi står opp for kvinner - gjennom utdanning og bekjempelse

av vold mot kvinner, utdanning av kvinner ved å gi dem kunnskap om deres rettigheter i omverdenen. Vi er englobal stemme for kvinner i alt vi gjør».

Det er nye ting

Det er nye verv som blir introdusert, slik som programansvarlig Advocacy Director (programansvarlig for påvirkning av offentligheten) i hver union, virtuelt medlemskap m.m. Det er mye som blir modernisert.

Min periode, 2019-2021,

kommer til å ha to viktige begivenheter: Kongressen, for første gang organisert i Øst-Europa, i Krakow, siste helgen i juni 2021 og som en del av dette, feirer vi vår organisasjons hundreårsdag.

Jeg ser på soroptimismen

som en bro som knytter kvinner fra forskjellige geografiske områder, forskjellige generasjoner og bakgrunner

sammen og som arbeider for å styrke og utdanne kvinner, eliminere vold mot de svakeste, som jobber sammen for å nå bærekraftige mål, gjennom nettverksbygging. Dette gjør vi med andre soroptimister; aktive, kreative og profesjonelle kvinner, og med lokalsamfunnene – involverer og utdanner dem.

Veiledning er et viktig verktøy

for å oppnå dette. Soroptimister bruker sitt profesjonelle potensiale og andre kvinner drar nytte av det. Jeg tror at denne aktiviteten vil fornye og aktivisere vår organisasjon.

Prosjekter er svært viktige

ettersom de involverer oss, våre lokalsamfunn, og gir oss troverdighet og anerkjennelse. Det tiltrekker seg nye medlemmer og aktiverer våre klubber. Vi kan også organisere innsamlingsarrangementer for å få

penger til prosjekter. Garasjesalg, moteshow, matlaging med kjendiser, lotterier, håndlaget julekort eller gaver.

Det finnes en handleliste

«Banks of Ideas» tilgjengelig i «Leadership», på medlemsområdet på vårt nettstedet:
<https://extranet.soroptimisteurope.org/download/downloads>

Jeg ser på soroptimistene

som en moderne organisasjon som tilbyr et forum for kontinuerlig læring og deling av erfaring, og som gir mulighet til å bygge vennskap og gi deg venner du alltid kan stole på. En organisasjon med medlemmer som ikke er redd for moderne teknologi. Det er kun et nytt verktøy og ikke en trussel. La oss se på ny teknologi som en utfordring og en mulighet. Vi kan lære av hverandre. Uansett hvor raskt og hvor mye verden endrer seg; vi vil stå opp for kvinner!

La oss være optimistiske, soroptimister!
 La oss være stolte over å være soroptimister, la oss forandre verden!

Ha det morsomt og nyt hvert øyeblikk!

Oversatt av

Marit Kobra

ANNA WSZELACZYNSKA PRESIDENT ELECT 2017 - 2019

Anna bor i Krakow, den vakreste byen i Polen, arbeider som administrerende direktør i et selskap som organiserer opplæringskurs for offentlig forvaltning. Vært soroptimist fra 2000. Visepresident i SI Krakow Club, vise guvernør, president i den polske unionen 2013 - 2015, visepresident i SIE 2015 - 2017.

Abonnér gratis på
 BISTANDSAKTUELT.
 Klikk deg inn på

www.bistandsaktuel.no

SOROPTIMIST
 PROJECT MATCHING

Følg oss på INSTAGRAM

@soroptimist_larvik.

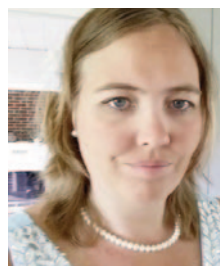
Larvik Soroptimistklubb har fått instagram-konto og dermed beveget seg lengre ut i de sosiale medier.

Målet med kontoen er å nå ut til flere personer med vårt budskap og gjøre oss mer synlig.

Følg oss gjerne og se alt vi jobber med og få innblikk i vårt prosjektarbeid.

Kontonavn
 @soroptimist_larvik.

*Ina-Maria
 Snedal Tufte*

FAKTA

Instagram er et gratis fotodelingstjeneste og sosialt nettverk som ble lansert i oktober 2010. Tjenesten gjør det mulig for brukere å ta et bilde, legge til enkle effekter, og deretter dele det med andre Instagram-brukere som er koblet til på det sosiale nettverket. Instagram har i dag over 150 millioner registrerte brukere.

I Norge har 1,8 millioner mennesker profil.

Kvinner, vann og ledelse

Mwihoko Women Group i Kenya.

Vi skrev om Kvinner, vann og ledelse i forrige nummer - og vi tar det opp igjen enda en gang. Siden vi er så heldige å ha noen nye medlemmer som ikke kan forventes å lese seg opp på gamle Sorordutgaver, så gjentar jeg bare kort at SI-president Mariet Verhoef Cohen har en presidentappell for sin presidentperiode fra 2017-2019: «Women, Water and Leadership».

10. desember er FNs internasjonale dag for menneskerettigheter, og det er den internasjonale soroptimistdagen. På denne dagen oppfordres hver soroptimistklubb til å gi kr 10,- pr. medlem til presidentens appell. Appellmidlene kan presidenten styre etter eget ønske. Mariet Verhoef Cohen har vært opptatt av vann svært lenge.

Presidentappellens mål er å samle inn 350 000 pund. Det vil muliggjøre 5 prosjekter på 5 kontinenter.

NOEN PROSJEKTER ER KLARE: Det første prosjektet er Mwihoko Women Group i Kenya. 500 kvinnelige bønder i Nakura County får opp-

læring i jordbruk og moderne jordbruksteknikker. Prosjektet skal hjelpe kvinnene å gå fra et jordbruk som kun går til familiens underhold til å kunne selge sine produkter på markedet. Mwihokokvinnene jobber tett sammen med SI Union of Kenya. Prosjektet skal utvides til å omfatte Kisumu, Kilifi, Kwale og Machakos.

WeWash-prosjektet i Bulgaria.

WeWash er det andre prosjektet som begynte tidlig i mai. WeWash (Women Empowerment through Water, Sanitation, and Health) forbedrer livet for kvinner som er arbeidsløse eller har svært lav inntekt i Stara Zagora i Bulgaria. Gjennom utdanning og ledelses-

SI-president Mariet Verhoef Cohen

trening vil WeWash støtte kvinners involvering i å ta avgjørelser og øke sjansen for ansettelse for 100 kvinner. Minimum 30 kvinner vil få kunnskap om hvordan de skal drive småskala virksomheter når det gjelder sanitærforhold.

I landsbyen Longtanyit, Sarawak i

Malaysia, har befolkningen ikke tilgang til rent vann, ingen elektrisitet, dårlig hygiene og ikke noe helsetilbud. Samfunnet ødelegges av tømmeravvirkning som ødelegger biomangfoldet og forurensrer drikke-

vannskilder. Et prosjekt er nå utformet som vil utdanne og myndiggjøre kvinner og jenter og øke tilgangen på rent vann.

Status for innsamlede midler er nå 160 000 pund.

Lill Bjørvik
Programansvarlig

Nye, strålende soroptimister!

Trine-Lise Fevik, Wendy Dantas, Inger Marie Heinzer, Maria Brekke-Jakobsen og president Anne-Brit Hellerud

På oktobermøtet tok vi opp to nye soroptimister som medlemmer i vår klubb, Wendy Dantas Pereira de Souza og Inger Marie Heinzer.

Inger Marie er hjelpepleier innenfor kreftomsorgen, 54 år og

glødende opptatt av sitt hjelpearbeid i Moldova. Her har vi fått en som "kan" Moldova, midt i blinken for oss som har landet som et hovedprosjekt både på unionensplan og i flere klubber landet over. Hennes faddere er Anne-Brit og Maria.

Wendy er butikkmedarbeider, kommer opprinnelig fra Brasil og jobber nå sammen med president Anne-Brit på Hvaltorvet i Sandefjord. Wendy er 37 år. Hennes fadder er Anne-Brit og Trine-Lise.

BESTILL MILJØNETT!

Flotte til eget bruk,
til venninnegaver eller til
gjester på klubbmøtene!

Kr 30,- pr. stk.
pluss porto!

3 for 100,- kroner!
:-)

thorka2@online.no

Bohus tilbyr et meget bredt utvalg
av møbler og interiørprodukter til
meget gode priser.

 Bohus®

Løkka 6 • Larvik • 33 13 49 70

KLUBBSTAFETTEN

Tromsø Soroptimistklubb

Tromsø-klubbens internasjonale prosjekt "Petit Troll" er et samarbeidsprosjekt for skolegang og arbeid i Haiti.

Tromsø Soroptimistklubb er den nyeste klubben, men vi har likevel lange tradisjoner for soroptimistvirksomhet i Tromsø. Den gamle klubben ble nedlagt på grunn av manglende nyrekruttering og mangel på medlemmer som orket å ta i et tak for klubben og bevegelsen.

Den nye klubben ble chartret i februar 2017 etter noen år med planlegging og medlemsmøter som i en vanlig klubb. Gode medlemsmøter, men uten konkrete prosjekter som en aktiv klubb skal ha. Vi startet med 21 medlemmer. I skrivende stund er vi blitt 25. Alderssammensetningen

er ikke optimal, vi er i eldste laget, men medlemmene er aktive og oppegående og vi satser på rekruttering av yngre medlemmer etter hvert.

Det burde kanskje være lettere å legge en klubb i dvale når medlemsmassen svikter. Lettere å starte opp igjen uten formell chartring. Men vi hadde en flott klubbstart og er i gang.

Vi møtes månedlig.

Diskuterer prosjekter og aktiviteter og hører gode, engasjerende foredrag. Tromsø er en by med spennende fagmiljøer. Medlemmene våre

har gode kontaktnett og vi får faglig påfyll når vi holder møter. Styremøtene har også blitt holdt regelmessig, medlemsmøtene har vært godt forberedt. Dette er viktig i en klubb hvor medlemsmassen er vant til profesjonalitet og struktur.

Utenom møtene har vi holdt kjolesalg, arrangert Fortellerteateret 'Valgt det' på Internasjonalt seminar i Tromsø bibliotek og medlemmene har møtt andre klubber i både inn- og utland.

Vi har tre prosjekter, et internasjonalt og to lokale.

INTERNASJONALT: Haitiprosjektet. Her har vi valgt å henge oss på et eksisterende prosjekt 'Petit Troll'. Dette er et hjelpeprosjekt rettet mot kvinner hvor skolegang og arbeid for kvinner står i fokus. Vi har foreløpig satt en 2-årsperiode for deltakelse i dette. Det har forenklet mye for oss som ny klubb å kunne hekte oss på et eksisterende prosjekt. Soroptimisttilhørigheten har vi markert ved å øremerke midler til bøker og PC-er.

LOKALT: Fengselet i Tromsø. Fokus på et prosjekt som støtter kvinner som soner i fengsel. De fleste sosiale tiltak er tilpasset menn, vi ønsker å rette vårt tiltak mot kvinner. Kvinnene soner under til dels tunge forhold. Vi er ikke kommet veldig langt i dette arbeidet, men har kompetanse i klubben som kan ta oss videre. Stikkord er systue, materialer og salg. Et slikt prosjekt må være godt forankret i fengselsledelsen. Dette tar litt tid, men vi tror at dette kan være et unikt prosjekt for Tromsø Soroptimistklubb.

Karoline Mathisen-prosjektet.

Karoline Mathisen var lege i Tromsø og engasjerte seg i mange sammenhenger for kvinners helse og velferd. Hun var soroptimist og vår soroptimistklubb synes ikke at hun har fått den anerkjennelsen og plassen hun fortjener i ettertiden. Vi ønsker gate-navn, navn på en bygning eller annet som kan vise nye generasjoner hvem hun var. Også andre kvinner fortjen-

Petit Troll Port au Prince i Haiti

er å bli løftet frem, synliggjort. Tromsø soroptimistklubb ønsker å bidra til dette. Være i dialog med kommunen om tiltak, skrive i avisene. Dette er et morsomt og litt annerledes arbeid enn det som fokuserer på nød og helse, men som en organisasjon med profesjon som kriterium for medlemskap, føler vi at også dette er et ansvar vi bør ta. Det er et morsomt og interessant arbeid, anbefales til andre klubber.

Siden vi ikke er godt kjent

med soroptimistklubbene ennå, utfordrer vi en klubb uten å ha en god bakgrunn for valget. Men vi har vært i Nord-Norge en stund nå så da er det tid for å rette søkelyset mot en annen landsdel. Trysil, tar dere utfordringen?

For Tromsø soroptimistklubb,

Judith Maan,
president og

Gøril Hesstvedt,
sekretær

FAKTA

Prosjekt Haiti er en haitisk/norsk ideell humanitær organisasjon med fokus på utdanning, arbeidstrening og sosialt entreprenørskap.

Petit Troll Port au Prince ble etablert i år 2000 og representerer grunnlaget for det prosjekt Haiti har utviklet. Ved åpningen hadde skolen 33 studenter og 5 lokale medarbeidere. Gjennom kontinuerlig vekst har skolen i dag mer enn 100 studenter i 1.-6. Klasse, og 19 lokale medarbeidere.

Petit Troll Port au Prince driver i dag ut av leide lokaler, men et av de langsiktige målene for Project Haiti er å bygge egen skole som er i stand til å ha opptil 300 studenter. Skolen følger den nasjonale læreplanen, men ved hjelp av Project Haiti-frivillige tilbys studentene også ekstra kurs i emner som menneskerettigheter, miljøspørsmål, helse, musikk og kunst.

Studentene på Petit Troll Port au Prince mottar bøker, skoleuniformer fra Project Haiti, samt et varmt måltid hver dag i skolen. I tillegg betaler Project Haiti også videregående skolepenger for noen av skolens kandidater, slik at de kan fortsette sin utdanning.

**Vi i Tromsø utfordrer
TRYSIL SOROPTIMISTKLUBB
til å ta over stafettpinnen og skrive
i neste nummer av Sorord!**

ØSTLANDS-POSTEN

Lokalavisen for Larvik og Lardal

Som abonnent på Østlands-Posten får du:

- Tilgang til alle plussartikler på nett.
- Tilgang til **eAvisen** - papiravisen i digitalt format fra kl 23.00 kvelden før.
- **Rix** - en egen eAvis med nasjonalt og internasjonalt stoff.
- Del abonnementet med inntil 4 i husstanden.

Sjekk **op.no** for abonnementstilbud

Østlands-Posten

Bedre avis

Sandefjord-jentene står på!

21. OKTOBER 2018

Kirkens Bymisjon

TV-AKSJONEN

MINDRE
ALENE
SAMMEN

Sandefjord Soroptimistklubb i spissen for TV-aksjonen for andre år på rad!

Her krumtappene Ina Marie Hagen, Evy Kruse og Tove Kiær

Det har vært en stor utfordring å stable på beina 1000 frivillige for å gjennomføre årets TV-aksjon. Litt mindre administrative nerver enn ifjor - nå har vi littegrann erfaring med oss.

Det er en skrekkblandet fryd

i å påta seg et så stort oppdrag, men det gir også mye presse og blest- som også drypper litt på klubben. Da vi satte igang i fjor, hadde vi lite aktuelt, tilgjengelig materiale. Alt fra utdaterte kart å fikse, til lister og skjema av ymse slag som måtte produseres. Med gode innspill fra erfarne rodeledere fra hhv. Røde Kors og Sandefjord Sanitetsforening, (og uendelig mange arbeidstimer for

oss tre koordinatore), fikk vi alt på stell. Det er viktig at alt er strømlinjeformet og lettvtint for alle som deltar.

TV-aksjonen er kjent som verdens største dugnad. Og det er lett å forstå, når man i egen kommune klarer å engasjere 1000 personer på aksjonsdagen, i tillegg til mange arrangement og forberedelser. Som også inkluderer mange hoder og hender. Alt fra klargjøring av 700 (!)bøsser, til liste opp og liste ned med sjåførere. Det skal også bakes et stort antall kaker. Vi har en eventyrlig gjeng på næringsliv, sju pedagoger som har hatt ansvar for oppfølging mot skolene, og en sentralkomité bestående av Ina Marie Hagen (vise-

president og den som har hatt overoppsyn med det meste), Tove Kiær (president, ansvarlig for oppfølging mot sjåførere og bøssebærere, giverbarometer i avisen og datasystemet/påmeldingssystemet) og undertegnede (ansvar for roder og kart, og ellers endel kontakt innad i kommunen). I tillegg har vi tre gjort litt av alt på selve aksjonsdagen som rodeansvarlige, koordinert med øvrige rodeledere i forhold til eventuelle "troppeforflytninger" der det er for mange/få sjåførere osv. Alle i vår klubb har kunnet delta. For de som ikke har hatt anledning eller mulighet, så har det gått an å hente litt bakst.

Evy Kruse og hennes klubbmedlemmer så viktigheten av å eksponere aktiviteten, klubben og organisasjonen.

Vi har en fylkeskoordinator ansatt i TV-aksjonen (Vibeke Ravndal, Larvik (50% stilling)), som vi har hatt et godt samarbeide med. Vi har nok vært et friskt pust. Ellers er det kommunalt ansatte som står for aksjonen i alle landets kommuner. Det er nok litt forskjell i hvordan vi tenker og jobber.

Det er litt merkelig opplevelse å sitte på en rode - helt stille, så eksploderer lokalene i et folkehav. Registreringen går i rasende fart, fordeling av bøsser, id-kontroll, kobling mot sjåførere og ut med

dem. Hektisk fra 15.30-16.30, og dørgende stille til 17.30, og så er alt over en times tid senere. (Ingen får banke dører før 16.00. Og dette skal være avsluttet kl. 18.00). Så er det rydding, transport til bank og litt etterarbeid. Og den store stillheten.

For Sandefjord Soroptimistklubb ble det ikke noe kø av nye medlemmer inn etter aksjonen i fjor. Denne gang har vi "gått til angrep" fra en annen vinkel. Litt mer oppmerksomhet ved direkte kontakt/det å snakke med kvinner som er engasjerte. Gjennom en kunstutstilling i privat regi, fikk vi interesse fra noen, og litt drypp her og der blant de vi har møtt underveis - så nå skal jeg (i samråd med eksten-sjonsansvarlig) lage et informasjonsmøte. Og jeg har 10-12 kvinner på min liste, og kanskje kan vi få til enda flere. Med litt flaks og litt arbeid så håper vi at dette kan bety nye reflektanter. Vi fikk også en artikkel om klubb/guvernør på trykk etter aksjonen. Og valgte å sette inn en annonse i den samme avisa. Det gav oss en kontakt på direkten.

Vi vet at direkte møter mellom mennesker nok har best effekt skal vi snu medlemsutviklingen. Man kan

ikke lese seg til følelsen av godt felle-skap, opplevelsen av å være en del av noe stort og viktig, eller gleden over å bidra direkte til andre kvinners forbedrede kår. Jeg skal på UU møte til helgen, og vil der forhøre meg litt om hvordan man legger opp oppfølgingen av nye. Det har vært litt signal om at enkelte ikke har følt seg tilstrekkelig ivaretatt, noe vi lett kan håndtere. Som en liten personlig betraktning, tror jeg det er viktig å treffe soroptimister utenfor egen klubb, og å bli tatt med i styre og stell tidlig i løpet".

Evy Kruse
Sandefjord-klubben

Og det hele toppes med annonse i Byavisa med ønske om flere medlemmer i klubben!

Sandefjord-jentene var flinke til å markedsføre aksjonen og klubben i lokalavisene, Byavisa og Sandefjords Blad.

Reisebrev fra Moldova 2018

Moldovske og norske soroptimister feiret SI Causenis 10-års jubileum

Som eneste medlem av Haugesund og Omegn Soroptimistklubb, skulle jeg være med på turen til Moldova og var jeg ganske spent på hvilke inntrykk og opplevelser jeg skulle komme hjem med.

På Gardemoen møtte jeg flere damer som skulle bli med på turen. De var så imøtekommande og åpne at jeg følte meg inkludert med én gang. Oppholdet var meget godt organisert av både de moldovske soroptimistene og av Moldovakomiteén i Norge.

Noe av det jeg som gjorde mest inntrykk var den moldovske journalisten Alina Radu som risikerte livet for å fortelle den vanlige mann og kvinne sannheten om hvor feilaktig og korrupt systemet i Moldova er. Det er et vanskelig arbeid og vanske-

ligere blir det, sier hun. Hun sa vi var en del av hennes avis for å få Moldova til å bli en litt bedre plass å leve i, og at vårt arbeid i Moldova var meget viktig.

Etter et besøk ved øyeklinikken Low Vision Center, hvor en norsk optiker, Hans Bjørn Bakketeig, startet med behandling av personer med dårlig syn, innså jeg hvilke store forskjeller det var mellom Moldova og Norge. I Moldova finnes det kun denne klinikken for svaksynte barn og voksne i hele landet. Bakketeig og hans medhjelpere arbeider for «vanlige folks» rett til å se – med hjelpemidler for å gjøre hverdagen enklere og for at spesielt barn skal kunne lære å lese. Dette er et frivillig og ubetalt arbeid for de som arbeider med dette. Tatiana Ghidirimshi, som er engasjert i dette arbeid er meget

takknemlig for at Norge har engasjert seg. De har finansiert utstyr og møbler til klinikken. Hun er urolig for at støtten fra Norge skal ta slutt og prøver med alle midler å få helsevesenet i Moldova til å finansiere arbeidet.

Vårt eldste prosjekt i Moldova er, som dere vet, å hjelpe ungdommer på internat til å mestre livet utenfor internatet ved å gi dem nødvendig

En interessert og lydhør gruppe på besøk i synssenteret Low Vision

Endel av ungdommene vi støtter i prosjekt *Educating Youth for the Future*.

undervisning om samfunnet og gi dem kunnskaper til å kunne studere videre på skoler som kan gi dem et arbeid.

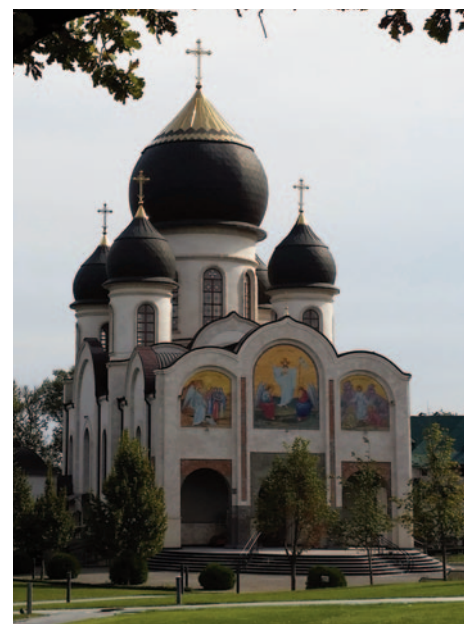
Vi møtte noen av disse flotte ungdommene som var glade for at de fikk muligheter å studere. En av ungdommene sa at han fått lære mer om hvordan man forholder seg til andre mennesker. De fikk eierskap til sine egne evner til å klare seg selv både personlig og økonomisk. De fikk litt støtte fra politikerne, men støtten fra de norske soroptimistene var mye større.

Vi fikk anledning å se oss rundt spesielt i hovedstaden Chisinau. Deler av bebyggelsen er av eldre dato- det er gammeldagse lave en etasjers trebygninger. Der er en nydelig park med små kiosker og lekestativer. Vi besøkte et teater der vi fikk «servert» dikt. Om kveldene spiste vi god mat og drakk moldovsk vin med de moldovske soroptimistene.

Lørdag, var vi tidlig oppe for en travel og innholdsrik dag. Vi skulle delta på Causeni-klubbens 10-årsjubileum. Jubileumsfesten minte nesten om en bryllupsfest, så flott var den.

Middagen var fantastisk god, det var mange taler og opptredener med sang og dans. Vi fikk også prøvd oss på folkedansene deres. Vi møtte mange soroptimister fra hele Moldova, men det var vanskelig å snakke med de fleste av dem, på grunn av språkvanskeligheter.

Vi besøkte et kloster med tilhørende kirke som var utrolig vakkert og rikholdig utsmykket. Jeg tenkte: «Så mye rikdom på én plass og så mye fattigdom blant vanlige folk.»

Nybygget kirke med kloster i byen Causeni

Det herligste og mest sjarmerende var besøket på en av barnehagene som vi støtter. Vi ble møtt med det tradisjonelle brødet som man dypper i salt. Barna, som hadde tradisjonsrike klær på seg, sang for oss. Vi fikk blomster. Både de ansatte og barna var vennlige og smilende. Førskolelæreren ønsket at barnehagen kunne få midler til en gymsal for de små.

Lunsj i Chisinau: Vi spiste og hygget oss på restaurant *Propaganda*.

Vi fikk tid til å besøke borgermest-
eren på stedet. Hun kombinerte
vervet med å være bonde. Hun og
mannen hennes dyrket blant annet

druer og produserte vin. Her fikk vi
treffe to herlige barn som snakket
litt engelsk. Vi lekte stein, saks og
papir.

Vi så også en del av brønnene
som norske soroptimistene har vært
med på å støtte.

Som ung og ganske ny soroptimist
har jeg fått opp øynene for hvilke
ressurssterke og inkluderende kvinn-
er soroptimistene er.

Det er kvinner med vilje til å se
andre og med ønske om å bidra til at
verden skal bli litt bedre for andre.

*Shirley
Elisabeth
Miljeteig*

Haugesund og
Omegns
Soroptimistklubb

Våre **beste** bilpakker

Langesund-Hirtshals

fra
490,-
per pakke

Prisen inkl. 1 personbil + 1 voksen
Ekstra person: 120,- per voksen,
60,- per barn.

Sandefjord-Strømstad

fra
0,-*
per pakke

Prisen inkl. personbil + 5 personer.

* Gjelder FjordClub-medlemmer.
Bli medlem GRATIS på fjordline.com.

Bestill din reise på fjordline.com // 51 46 40 99

fjordline.com

Larvik Løk

Hummerbakkveien 253 • 3294, STAVERN

Norconsult

**Tverrfaglig rådgivere
midt i Larvik**

Prosjektadministrasjon - Elektro - Eiendom - Brann - Kommunalteknikk
- VVS Bygg - Plan Miljø - Landskapsarkitekt - Oppmåling

www.norconsult.no

Norconsult AS, Nedre Fritzøegate 2,
3264 Larvik, Tel. 331 41 400

Norconsult

Lyst til å reise langt og lenger enn langt?

Da foreslår vi at du reiser til 21. Internasjonale Convention i Kuala Lumpur!

Hvorfor ikke dra til litt ekstra neste år, reis til det store internasjonale soroptimistmøtet i Kuala Lumpur i Malaysia! Du treffer soroptimister fra hele verden og får en opplevelse for livet! Det slår nok L/R-møtet vårt!

Men du må ikke glemme vårt møte heller, i år i Fredrikstad!
Hold av helgen
26.-28. april!

**Soroptimistene verden
over er en
stemme for
kvinner!**

**KEEP
CALM
AND
JOIN
SOROPTIMIST**

Skinrende soroptimistring!

Kjøp deg skinrende soroptimistring fra Larvik-klubben!

Som soroptimister har vi mange muligheter til å synliggjøre vårt medlemskap i vår organisasjon.

En ring i gull eller sølv kan være en fin måte å markere medlemskapet på. Larvik-klubbens egen gullsmed har designet ringene, og du kan sende en e-post til henne og få mer informasjon om størrelser og pris: aheller3@online.no
10% av prisen går til Norske soroptimisters utdanningsfond for kvinner.

Norske soroptimisters utdanningsfond for kvinner ble etablert for å støtte kvinners mulighet til utdanning. Søknad for støtte må være godkjent av en lokal soroptimistklubb på stedet studenten bor eller studerer.

Fondet så dagens lys i 1985, og første utdeling fra fondet skjedde i 1990. Fondets målsetting er å promotere, gjennom støtte, utdanning til kvinner som ellers ikke ville ha finansielle muligheter til å fortsette sin utdanning.

Støtte til kvinners yrkesutdanning i utviklingsland er grunnpilaren for opprettelsen av fondet.

aheller3@online.no

Våre tillitskvinner!

Her er våre tillitskvinner i styret samlet på ett Brett!

F.v. president Anne-Brit Hellerud, styremedlemmene Britt Ohrem Brastein, Torild Gusland, Maria Brekke-Jakobsen, Hilde Eskedal, Inger Solum Styrvold og Jane Sandli.

Disse loser oss gjennom soroptimiståret 2018 til 2019, fra oktober til oktober. Valgkomitéen hadde en grei jobb i år, siden få skulle ut av verv. Positive medlemmer sa ja til verv!

Vi gleder oss over jobben som er gjort og skal gjøres og takker for at vi har villige og interesserte medlemmer som gjerne tar et tak for en god sak: soroptimismen!

UTNEVNTE VERV:

Sorord: Margaret, Torunn, Sølvi og Lill

VANNdag: Hilde, Torunn og Jane

Julemerker: Margaret

Miljønett: Anne-Brit og Margaret

PR/markedsansvarlig: Margaret

Nettansvarlig: Maria og Ellen Katrine

Tillitskvinner fra oktober 2018/19

PRESIDENT : Anne-Brit Hellerud

STYREMEDLEMMER:

Hilde Eskedal (visepresident)

Britt Ohrem Brastein (kasserer)

Maria Brekke-Jakobsen (sekretær)

Torild Gusland (styremedlem)

VARAMEDLEMMER:

Jane Sandli

Inger Solum Styrvold

REPRESENTANTER TIL UNIONEN,

1. REPRESENTANT:

Anne-Brit Hellerud, president

2. REPRESENTANT:

Britt Ohrem Brastein

SUPPLEANTER TIL UNIONEN,

1. SUPPLEANT: Hilde Eskedal

2. SUPPLEANT:

Maria Brekke-Jakobsen

3. SUPPLEANT: Jane Sandli

PROGRAMANSVARLIG

Leder: Lill Bjørvik

Assistent: Margaret Støle Karlsen

PROGRAMKOMITÉ,

Trine Lise Fevik

Torunn Hammer Haarberg

Sølvi Snedal Tufte

Pippi Müller

REKRUTTERING

Ina-Maria Snedal Tufte

Margaret Støle Karlsen

Carmen A. Solum

Tove Akre

VALGKOMITÉEN

Ina-Maria Snedal Tufte

Sissel Hobæk

REVISOR

Jorunn Sjønnesen

Gro Stalsberg

NETTANSVARLIG

Ellen Katrine Snedal, leder

Maria Brekke-Jakobsen

PR/Markedsansvarlig

Margaret Støle Karlsen

REDAKSJONEN FOR SORORD

Lill Bjørvik,

Torunn H. Haarberg,

Margaret Støle Karlsen,

Sølvi Snedal Tufte

FAKTA

“Det er ikke det at vi er for mange eldre soroptimister, vi er for få yngre!”

Marianne Kalleberg, SI Arendal

Støtt våre annonsører - de støtter oss!

Byggmester
Bart Knipmeyer

Larviksveien 55 - Stavern
33 11 73 77 - 924 49 049

Det du *virkelig* trenger

Fjellin

Kongegata 27, Larvik 33 18 13 20

Ønsker du veiledning om
frisyre og image, hårpleie
eller fargedesign
- vår spisskompetanse i alle
fagets disipliner står til
din disposisjon.

JAZZ
FRISØR

BYENS INNOVATIVE FRISØR • TORGET • LARVIK • TLF. 33182025
Mandag-fredag 09.00-18.00 • Lørdag 09-15.00

**Vi trykker kvalitetsmateriell
til soroptimistene!**

X+IDE

GRAFISK HUS

**Design og layout • Offset- og digitaltrykk
Storformat • Plakater • Messemateriell
Profilering • Pakking og distribusjon**

X-idé as, Fjellhamar
Marcus Tranesv. 100
1472 Fjellhamar
Tlf. 22 90 39 00
rune@xide.no

Velkommen til velvære!

Vi har det du trenger til deg og kroppen din. God kvalitet,
gunstige priser og et bredt produktutvalg - alt på ett sted!
Dyktige medarbeidere hjelper deg å finne produktene du
ønsker når du skal velge make-up og hudpleieprodukter,
gode råd får du med på kjøpet!

AMFI - MIDT I SENTRUM AV LARVIK

VITA

ALT I PERSONLIG PLEIE HUDPLEIE MAKE-UP DUFT KROPPSPLEIE HÅRPLEIE HELSEKOST

**Sterk- og svakstrøms-
installasjoner
for nærings- og
privatmarkedet!**

Faugstad
ELEKTRO

Bredochsgt. 1 - Larvik - 33 16 38 00
www.faugstad-elektro.no

Hver sommer, nye opplevelser!

Kammermusikk i Stavern

VESTFOLD BRANNTeknikk AS
AUTORISERT SERVICE- OG BRANNVERNFORHANDLER

Ryesgt. 28 3263 • Larvik

Bakt torskogryte med creme fraiche, eple og stangselleri

4 porsjoner

600 g torsk
3 gulrøtter
3 stilker stangselleri
2 grønne epler
1 rødløk
1 dl Crème Fraiche
1 dl kremfløte
Salt og pepper
Basilikum
Sitron
Olivenolje

Skrell og kutt grønnsakene grovt. Delen fiskefileten i 4 like deler. Bruk en ildfast form og legg grønnsakene i bunnen av formen med fiskestykkene på toppen. Krydre med salt og pepper, hell over fløte og fordel crème fraiche i formen.
Bak i ovn i 15-30 minutter på 200°C til fisken flaker seg og grønnsakene er møre. Press over citron og ha over olivenolje og frisk basilikum rett før servering. Server med kokte poteter eller ris.

Maria Brekke-Jakobsen

**SAY NO
UNITE**
TO END VIOLENCE
AGAINST WOMEN

NYTT
MILJØNETT

Larvik-klubben tar miljø på alvor! Vi har laget nytt nett med ny logo! Nettet markedsfører organisasjonen vår samtidig som salget bringer penger til utdanningsfondet! Og du sparer miljøet for plastposer!

30,- pr. stk.
pluss porto

Super venninnegave eller som gave "med noe oppi" til foredragsholdere! Eller kjøp inn til klubben for videresalg - bestem prisen selv! :-)

Bestill gjerne klubbvis:
thorka2@online.no

Husk å kjøpe
**LILLA
SLØYFER** fra
unionen og støtt
arbeidet mot
handel av
kvinner!
KONTONR.:
2801 18 11835

EDUCATE **EMPOWER** **ENABLE**

Smakfull støtte til Moldova!

Gjennom mange år med god kontakt mellom soroptimister i Norge og Moldova og våre mange reiser oss i mellom, har vi også fått øynene opp for *vinlandet* Moldova.

Vinprodusenten Purcari har levert førsteklasses vin siden 1827.

Vi føler det kan være på sin plass å informere om moldovsk vin som er, for mange av oss, ukjent. Som i andre aviser og ukeblad har vi kommet til at vi kan slå et slag for god vin, særlig når den er med på å støtte Europas fattigste land.

Vi sakser fra Vinmonopolets egne sider:

Varetype:

Purcari Cabernet Sauvignon 2012

Balansert og fyldig, myke tanniner med lang ettersmak.

Varenummer:

452601

Smak:

Balansert og fyldig, myke tanniner med lang ettersmak.

Lukt:

Intens og elegant aroma med innslag av modne bær, vanilje og eterisk.

Farge:

Mursteinrød.

Produsent:

Vinaria Purcari S.R.L.

Land, distrikt, underdistrikt:

Moldova, Øvrige

Råstoff:

Cabernet Sauvignon 100%

Metode:

Håndplukkede og selekterte druer, gjæret i eikelliggere, 12 md. lagring i nye franske eikefat.

Vinen passer til storfe, lam og sau og til ost. Drikkeklar nå, men kan også lagres.

De fleste vinmonopol har ikke vinen i hyllene, så den må bestilles. Gå inn og bestill, jo fler av oss som etter-spør vinen, jo forttere kommer den i hyllene på Vinmonopolet!

Friskhet

Fylde

Garvestoff

Mens du venter på levering fra

polet etter å ha bestilt, kan du forkorte ventetiden med å kikke på to sjarmerende "vin-filmer" på Youtube. Klikk på denne:

https://www.youtube.com/watch?v=vBUekC1C_-w

De er korte, ikke lenger enn 1:54 og 1:33.

og etterpå klikker du på denne:

https://www.youtube.com/watch?v=3lpoW41_m-8

Du kan også søke på (purcari norway)

Larvik Soroptimistklubb deler ut et miljønett og en flaske Purcarivin til våre foredragsholdere!

Og så blid er vår president Anne-Brit når hun får anledning til å gjøre det!

Støtt våre annonsører - de støtter oss!

Redd Barna www.reddbarna.no
- GI DITT BIDRAG!

**FARRIS
BAD**
- ta tiden tilbake!
www.farrisbad.no tlf. 33 19 60 00

Angus
TH. A. ABRAHAMSEN

-God og smaksrik matopplevelse-
Slakteren i Kongegata, Larvik
Tlf. 33181145

MOTEHUSET
Karma Larvik

*innovativ møte
til alle anledninger*
Kongegata 22, 3256 Larvik
Telefonnummer: 33131620

*Byens eneste
sektorsapotek
som har langåpent!*

vitus|apotek
Du finner oss i Amfi Larvik • 9-19(16) **SVANEN**

Den gode ferieopplevelsen
starter hos oss!

ASKJEMS

BOBILER • CAMPINGVOGNER • REKVISITA
Åshaugveien 4 • 3170 SEM • post@askjems.no

33 30 13 00
www.askjems.no

MENY

Fritzøe Brygge • LARVIK • 33156700
Du får så mye mer

Støtt våre annonsører - de støtter oss!

TRYKKSAKER | GRAFISK | PROFIL | EMBALLASJE | MEDIA | ALL MADE
WEB DESIGN | FIRMAGAVER | PROFILTØY

THORESEN transport a.s

sport 1

ekte sport.

STAVERN SPORT
DRONNINGENSGATE 2
• 3319 89 41

Stavern.sport@sport1.no

★★★★★
HOTEL WASSILIOFF
STAVERN

Havnegaten 1
3290 Stavern
33 11 36 00

Unn deg en elektriker!

HAFA

ELEKTRO • AS

33 13 38 88

mobile

Mobile Larvik AS

Løkka 21 - 25, 3271 Larvik
Telefon: 33 12 18 50 / 60

TØNSBERG FELDENKRAIS STUDIO

Gruppe-
trening
vår og høst

*Alle kan bevege seg lettere og bli mer smidige
Alle kan redusere sine muskelspenninger
Alle kan få friere pust og utvikle bedre balanse*

KRISTIN RUDER 932 17 240
feldenkraismetoden.no

vitusapotek+

Fritzøe Brygge

Fritzøe Brygge 1 • Larvik
Telefon: 33201450 • 9-18 (15)
fritzoebrygge@vitusapotek.no
www.vitusapotek.no

Hope House Belt er det første barnehemmet i Moldova for barn som har hatt eller vært utsatt for tuberkulose

HOPE HOUSE BELT

Høsten 2015 kunne vi endelig begynne å fylle Hope House Belt med barna som ønsket seg et hjem. Alle barna på barnehemmet kommer fra hjem, familier og institusjoner, med sykdom og omsorgssvikt. De fleste barna har selv vært pasienter på sykehus for tuberkuloserammede. Her har de vært til behandling som har gått over mange måneder. I disse månedene har de ikke hatt noe besøk.

DREVET AV ILDSJELER

Vi har hatt mange utfordringer både med barna, med familiene og med myndighetene. Det har vært mange besøk på offentlige kontorer for Maria som sammen med sin mann bor og er omsorgspersonene på hjemmet vårt.

I dag har vi 11 barn som har gjort utrolig store fremskritt både på skolen og sosialt. Hjemmet har hatt utallige besøk fra sosiale myndigheter, oftest uanmeldt. Det er undersøkt både kjøleskap, skuffer og skap for å se om alt var etter forskriftene. Vi har fått de beste attester fra myndighetene. Det er

ukentlige telefoner fra dem om det er mulig å ta inn nye barn.

Vi har ingen støtte

fra det offentlige i Moldova, de gir gratis medisinsk undersøkelse, men ingen tilskudd til medisiner. Vi er støttet av privatpersoner, en barnehave og et eldresenter månedlig og innimellom av noen som samler inn via arrangementer.

VÅRT HÅP FOR BARN

Vårt håp og ønske for dette hjemmet er at alle barna skal få en trygg og god oppvekst og at ved 16 års alderen skal de være så godt rustet at de kan flytte til ungdomsinternatet som Pinsekirken tilbyr våre barn.

*Inger Marie
Heinzer*

Vi gjenkjenner byene Edinet i nord, hovedstaden Chisinau og byene Causeni og Cahul i sør. Byen Bălți (Belt) er ringet inn i rødt på kartet.

INFO FRA MOLDOVAKOMITÉEN

Den nye komitéen består av medlemmer fra Skien-Porsgrunn, Larvik og Sandefjord

FAKTA

Den nye
Moldovakomitéen
2019 -2020 er:

Tone Lise Raugstad,
Sandefjord

tonelise.raugstad@dnb.no

Tove Glittenberg,
Skien-Porsgrunn
glit@sthf.no

Berit Vale,
Skien- Porsgrunn

bva@sthf.no
moldovakomite@
soroptimistnorway.no

Tove Akre, Larvik
tove.akre@larvik.kom-
mune.no
toveakre1@gmail.com

**Det er bestemt at Berit
Vale**

fra Skien - Porsgrunn er
kontaktperson for
Moldovakomitéen.

Den nye komitéen har så
langt møttes 2 ganger for
nå å få dialog med den
gamle komitéen og avlev-
ering av informasjon til ny
komité av avtroppende
leder Edle Utaaker, 3.
visepresident Torild Marie
Nilsen og Siren Hammer
Østvold.

Tove Akre

Første gang norske soroptimister
reiste til Moldova var i 2003.

Tønsberg klubben besøkte den
eneste klubb på denne tiden som
holdt til i hovedstaden Chisinau.
Blant alle andre inntrykk ble det
også raskt klart at trafficking var et
enormt problem. Som resultat av
samarbeid mellom soroptimistene
fra Norge og Moldova ble det
arrangert en internasjonal konfer-
anse under tittelen «Women traf-
ficking;
counteraction and prevention».

Konferansen ble holdt i Chisinau 7.
– 9. oktober 2004 og representanter
fra 12 europeiske land samt USA del-
tok. De norske soroptimistene fikk
penger fra Utenriksdepartementet
og soroptimistene fra Chisinau sto
for det faglige innholdet. Resultatet
fra konferansen var en resolusjon og
appell som ble sendt til statsoverho-
dene i flere land.

Norgesunionen ble tildelt den inter-
nasjonale «Best Practice» prisen for
denne konferansen fra SIE og sendte

spesielle gratulasjoner til klubbene i
Tønsberg, Holmestrand og Chisinau.
Prosjektet «Hope is a waking dream
– a decent life for young women in
Moldova» med midler fra TV-aksjo-
nen Drømmefanger startet opp i
2006.

I 2010 ble prosjektet videreført som
«Hopes and dreams for everyone»
finansiert av Soroptimist
International.

Målgruppen ble endret til også å
omfatte gutter. Ungdom mellom 13
og 16 år, fra internatskoler i
Moldova, fikk opplæring i "Life skills"
(livsmestring).

Samarbeidspartnere i Moldova har
vært IOM International Organisation
for Migration, CRIC og
Soroptimistene i Moldova.
Ny Moldovakomite er etablert på
Unionsnivå for å videreføre
Moldovaprojektet. "Educating
Youth for the Future" som er
Norgesunionens prosjekt.

Formålet med prosjektet er å fore-
bygge menneskehandel i Moldova.
Siden 2014 har ca 460 ungdommer i
alderen 13 til 16 år fått opplæring i
livsmestring og karriereveiledning
gjennom prosjektet «Educating
Youth for the future». Det er nå i
økende grad fokusert på at ungdom
får støtte til videregående yrkesut-
danning. Sosialarbeidere fra CRIC (
Child Rights Information Center) er
ansvarlige for gjennomføringen av
prosjektet. Prosjektet finansieres ved
salg av «Lilla sløyfer» og innsamlede

midler fra soroptimistene i Norge.

Norgesunionen har i motsetning til de fleste organisasjoner som arbeider med problematikken, valgt å forebygge menneskehandel istedenfor å rehabilitere. Dette var og er et viktig poeng for arbeidet. Det koster ca. 150.000,- å drive utdanning for 10 ungdommer i Moldova. Det er penger soroptimistene må samle inn hvert år for å klare å bistå ti ungdommer. Vi i Moldovakomiteén skal arbeide med forslag til hvordan få inn penger og fremme disse, og vi skal arrangere turer til Moldova og via det fremme kontakten med de fem klubbene vi har tatt på oss ansvaret å bistå i Moldova. Det viser seg at SIE har en sterk vilje til å utvide og ekspandere mot øst, så det vil bli et videre trykk på å hjelpe kvinner i dette landet til å etablere soroptimistklubber.

Vi tar kontakt med CRICK på våren 2019 for å få innsikt i hvordan de vil ha det fremover og hva de ser for seg av antall ungdommer som trenger videreutdanning osv.

Her er det bare å henge på!

Tove Akre

Causeni-klubben 10 år!

For å begynne med begynnelsen.

Ganske tidlig en torsdag morgen i september var det noen som var ute og trillet og bråkte i gatene. Det var bare oss der ute. Selv om flyet tilsynelatende hadde et behagelig avreisetidspunkt, så blir det fort tidlig med togtur etc etc. Men her er vi altså. Fit for fight! Og Margaret fotograferte oss!

Hilde og Lill på Larvik jernbanestasjon tidlig på morgenen!

Nå har Shirley skrevet et glimrende reisebrev. Vi vil bare utfylle litt når det gjelder selve jubileumsfeiringen. Causeni ligger et par timers busstur sør for hovedstaden Chisinau. Landskapet er fruktbart og flatt og rett som det er kjører vi gjennom små landsbyer eller ser gjeterne som er ute med flokken sin (sauer, kyr). Endene går fritt!

Causeniklubben tok ansvar for hele dagen. Vi besøkte krigsmonumentet.

I Stavern har vi Minnehallen med en navneliste over sjøfolk som omkom i to verdenskriger. I Causeni har de en navneliste over lokale folk som ble deportert til Sibir. De fleste omkom der.

Krigsmonumentet med inskripsjonene.
25.000 ble deportert.

Vi skulle se på en svært spesiell kirke fra 1600-tallet også. Den er gravet ned i jorden slik at den ikke er høyere enn at en mann til hest skulle kunne se over kirken. Dessverre var den under restaurering (vakre frescomalerier på innsiden) slik at vi ikke kunne se den.

Vi hadde en nydelig lunsj og var på besøk i en liten barnehage i en landsby og etterpå var vi på besøk hos fru borgermester og smakte på vinen hun og mannen laget. Absolutt et minneverdig innslag og noe vi vil huske lenge. Vi var også i et russisk-ortodoks nonnekloster. Svært interessant på mange måter.

Selve festen var på kvelden. Det var kommet gjester fra de andre klubbene i Moldova og alle var i strålende festhumør. Masse gaver ble overrakt - også fra våre venner i Stefan Voda. De hadde laget en imponerende kake som vi alle fikk smake etterhvert. Det er den nye presidenten,

Galina, som overrekker kaken. Det var masse sang og dans i løpet av kvelden, først av jenter og gutter og så med alle som hadde lyst. Og nesten alle hadde lyst. Vi blir nok ikke bare litt trauste i forhold.

Jeg runder av med et bilde av Causeniklubben. Vi ser Elena helt til

høyre (i blått) og Tamara nummer 3 fra høyre. Det er disse to vi stort sett har hatt kontakt med opp gjennom tiden. Vår egen Galina fra Holmestrandklubben helt foran. Bak Galina ser vi Sonja, også fra Holmestrand.

Lill Bjørvik

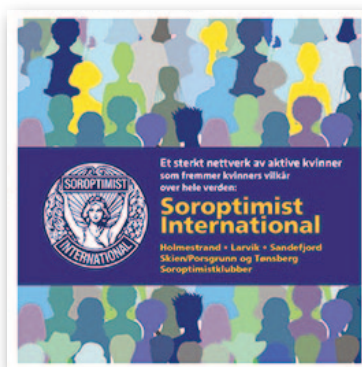

Brosjyrekomitéen hadde det første - og eneste møte, i Sandefjord hos Ina Marie Hagen som sees i speilet bak i bildet og som er fotograf for anledningen. Ellers fra v.: Aisha Gembe, Margaret Støle Karlsen, Jane Knagenhjelm og Kristin Ruder.

Fellesbrosjyre for distrikt Syd 2

I mai i år hadde vi en samling mellom distriktskontakten og representanter fra rekrutteringskomiteene i klubbene i Syd2. Der møtte en flott samling med engasjerte soroptimister som kom med kreative og fine innspill på hvordan vi skal kunne engasjere og rekruttere flere unge kvinner til vårt arbeid.

Det ble nedsatt en komité, med en representant fra hver av de 5 klubbene, som skulle komme med et forslag til en felles brosjyre for våre klubber. I en slik brosjyre skal vi fortelle hva soroptimistene står for og jobber med. Hver klubb skal presentere seg og sitt arbeid. Komitéen har gjort et imponerende arbeid, og nå foreligger det forslag til brosjyre. Den er nå sendt til klubbene og vil senere videresendes til Unionen for godkjenning. Brosjyren skal kunne legges ut på aktuelle steder og deles ut i til i forbindelse med åpne arrangementer.

Vi møtes den første mandagen i måneden og vi har alle ønske om en vellykket forening. Hver måned er det en annen som har ansvaret for å holde klubben sammen. Vi starter med en kort presentasjon av klubben og deretter følger det en diskusjon om aktuelle saker. Vi avslutter med en kort presentasjon av klubben og deretter følger det en diskusjon om aktuelle saker. Vi avslutter med en kort presentasjon av klubben og deretter følger det en diskusjon om aktuelle saker.

Soroptimistene er medlem av FOKUS, et nettverk av kvinner og barn som jobber for å bedre kvinners og barns situasjon. Vi har mange aktiviteter og arrangementer som vi inviterer alle kvinner og barn til å delta på. Vi har også en egen hjemmeside hvor du kan finne ut mer om oss og våre aktiviteter. Vi har også en egen Facebook-side hvor du kan følge oss og våre aktiviteter. Vi har også en egen Instagram-side hvor du kan følge oss og våre aktiviteter.

Vi håper at det skal bli et positiv bidrag og drahjelp i vårt rekrutteringsarbeid framover.

Takk til komitéen for et gjennomarbeidet og flott resultat.

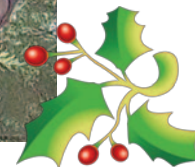
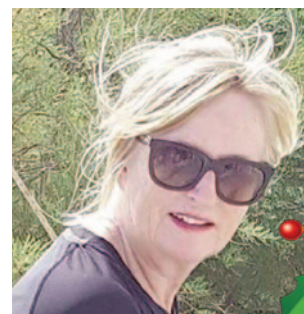
*Torunn Hammer Haarberg
DK i Syd2*

BOKORMEN

Min bokanbefaling!

Vera Paulsen

Tittel:Tante Ulrikkesvei

sjanger: roman

Forfatter:Zeshan Shakar

Zeshan Shakar (f. 1982 i Oslo) er oppvokst på Stovner. Han er utdannet statsviter, og har også studert økonomi på BI.

Romanen tante Ulrikkesvei

handler om hvordan det kan være å vokse opp som norskfødt barn av første generasjons innvandrere i drabantby-Oslo.

Boka kom til i et forskningsprosjekt hvor man ønsket to-språklige ungdommer til å bidra til innhold gjennom tanker, hendelser og opplevelser i hverdagen.

To gutter fra Stovner svarte, og begge bor i Tante Ulrikkes vei, i samme blokk, men ulik oppgang, og de kjenner hverandre uten å være nære venner.

Bokas hovedpersoner er altså Mo

og Jamal som er sønner av muslimske innvandrere. Den ene er flink på skolen, den andre dropper ut og røyker hasj.

Mohammed, eller Mo, er ressurssterk, skoleflink, god i norsk og liker å skrive. Jamals språk er et såkalt kebab-norsk. Det kan oppleves både uvant og fremmed å lese i norsk skjønnlitteratur og det er ikke ofte vi har sett dette på trykk.

Begge sliter med å finne seg til rette i Norge, og rives mellom foreldrenes kultur og normene i det norske samfunnet.

Gjennom personlige beretninger får vi ta del i deres barndom og oppvekst i blokkene i Tante Ulrikkes vei på Stovner. Vi kommer tett inn på personene og den sentrale kulturkonflikten.

Først og fremst er det en sterk roman og en ærlig skildring av ung-

dom i et miljø mange av oss ikke kjenner fra annet enn avisoverskrifter og statistikk.

For å få bedre innsikt i oppveksten til barn og unge som rives mellom to kulturer vil jeg anbefale denne boken.

Forfatteren vant Tarjei Vesaasprisen for boken i 2018. Det er også foreslått å lage TV serie av boken.

God bok!!

SROPTIMIST INTERNATIONAL

Inclusive Education for All

Utdanning er en grunnleggende menneskerettighet som fremmer både bærekraftig utvikling og likestilling. Pedagogiske miljøer skal være fri for vold og diskriminering og ha fasiliteter som sikrer at kvinner og jenter får livslang kvalitetsutdanning.

Educate, Empower, Enable.

soroptimistinternational.org

Soroptimist Global

@SoroptiTweet

Bruk våre nettsider:

www.soroptimistnorway.no

Gjør deg kjent med organisasjonen du er del av!

Min hobby!

“Ytterligere inspirert ble jeg da jeg fikk en god håndarbeidslærer på husmorskolen noen år senere. Søm er teknikk, og det gjelder å lære seg det grunnleggende.”

Jeg er ikke noe hobby menneske, har ikke samlet ting eller fordypet meg i noe emne. Som barn hadde jeg perioder da jeg samlet på glansbilder og filmstjerner, limte inn i bøker og byttet bilder med venninner. Morsomt var det også.

Men søm har jeg drevet mye med.

Jeg er vokst opp med en mormor som var en mester til å sy. Vi bodde i samme hus, og hun sydde nesten alt til min søster og meg. Mor «bestilte» og hun sydde. Min interesse ble nok vekket i håndarbeidstimene på skolen. 7. klasse-pensum var å sy hver vår kjole. Den skulle ha isydd erme, skjortekrage, håndsydde knapphull og knapper foran. Kjolen var av gullrutet bomull, og jeg var stolt av resultatet og brukte den mye. Jeg var 13 år!

Det første plagget jeg sydde på egenhånd like etter, var en bluse med sløyfe i halsen. Siden har det gått slag i slag. Da mormor døde,

overtok min mor syingen, og det viste seg at hun også hadde anlegg. Ytterligere inspirert ble jeg da jeg fikk en god håndarbeidslærer på husmorskolen noen år senere. Søm er teknikk, og det gjelder å lære seg det grunnleggende.

Gjennom årene har jeg sydd masse

til meg selv – kjoler, skjørt, drakter, bukser. Jeg har sydd småplagg til venninnens barn og hjulpet venninner med søm. De siste årene har jeg mer eller mindre lagt sømmen på hylla. Det hender jeg får lyst, og da kjøper jeg stoff og syr, helst noe som går fort og greit. Men jeg reparerer, syr om, tilpasser plagg som er for store eller for små etc. Har fortsatt glede av sømkunnskaper.

På bildet du ser her, har jeg på meg

kjole med jakke i thaisilke, sydd for mange år siden. Men plaggene er tidløse og fortsatt i bruk. Har også lang kjole til.

Sissel Hobæk

Kjærligheten er det eneste som vokser når vi ødler med den.

Ricarda Huch

Velkommen til oss, Hilde!

Hilde Propelli Larsen ble nytt medlem i Larvik-klubben på november-møtet!

Stor stas for oss alle sammen! Hilde er 52 år gammel og jobber i Statens Vegvesen i Skien. Vi gleder oss til å bli bedre kjent og vi håper du vil trives hos oss. Vi står sammen om soroptimismen og alle de gode prosjektene organisasjonen har for å styrke kvinnens stilling.

Møtet ble holdt i lokalene

hos Larvik Løk der vi også fikk informasjon og omvisning i bedriften som ble etablert 2001. Den er eiet av Vika Grønt og Bama Pakkerier, ca. 35 årsverk fordelt på kvinner og menn, ca. 8700 tonn

ferdig vare hvorav ca. 7550 tonn norsk løk i normalår. Norges største bedrift på produksjon av løk, omsetning 2018 ca. 100 mill. kroner. Spennende å være på bedriftsbesøk og smakfullt ble det også da Torild serverte rykende varm løksuppe!

Bildet til venstre viser fadder Torild Gusland som fester nålen.

President Anne-Brit Hellerud stråler over nok et nytt medlem i klubben. Til venstre Anne-Brit, fadder Torild Gusland, Hilde Propelli Larsen og fadder Margaret Støle Karlsen.

sorord
- ORD VERD Å LESE!

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å dekke sine.

*Nyt
juledagene,
det blir fort
nok hverdag!*

Hva gjør FOKUS?

FOKUS jobber for å styrke kvinners rett til et liv fritt for vold og redusere barrierene som begrenser jenter og kvinners mulighet til å ta valg om kropp, seksualitet og svangerskap. Vi støtter også internasjonalt arbeid for å stoppe menneskehandel for seksuell utnyttelse.

FOKUS samarbeider med lokale partnerorganisasjoner i Colombia, Guatemala, Etiopia, Tanzania og Kenya, og med likesinnete organisasjoner i nettverk og strategiske pådriverallianser, både i Norge og internasjonalt, for å oppnå endringer på internasjonalt nivå.

www.fokuskvinner.no

Nytt fra SI Gisenyi, Rwanda

Klokken er 13.00. I hele dag har det regnet i hele landet, men heldigvis har det ikke vært noen vannskader.

Soroptimistklubben i Gisenyi, som har 17 medlemmer, følger opp sine aktiviteter som vanlig. Vi har også sett en mobilisering fra de unge stipendmottakerne som har mottatt støtte fra oss. Vi har kunnet opprettholde en kontakt med dem som har gjort det mulig for dem å holde seg oppdatert om hva som skjer i vår organisasjon. Vi oppmuntrer dem for at de, når de en gang får en jobb, skal bli soroptimister. Vi har i dag to medlemmer i vår klubb som tidligere mottok soroptimiststipend. De er svært aktive. Den ene er president og den andre er sekretær.

Vi treffes kl. 15.00 den andre lørdagen i måneden, hver måned. Vi treffes på treningssenteret vårt. (Soroptimistene har eget hus. Red. anm.) Det eneste unntaket er april. Da minnes vi folkemordet i Rwanda i 1994.

Ett møte i måneden holder vi utenfor senteret. Vi gjør det når vi skal

feire jul og nyttår eller den internasjonale kvinnedagen. Dette hjelper oss til å forsterke båndene som binder oss sammen som søstre, og det binder også våre familier sammen.

For øyeblikket er vi svært opptatte med å forberede de 16 aktivistdagene for eliminering av vold mot kvinner. Vi har et nært samarbeid med de administrative myndighetene, med lokale NGO'er (Non Governmental Organisation) og med politiet for å få i stand denne kampanjen.

Vår klubb inngår også i den regionale handlingsplanen for skole og helse (svangerskapsomsorg); nærmere bestemt et prosjekt som tar opp kampen mot dårlig ernæring. Vi forbereder nå hvordan vi kan legge det ut på Project Matching (Hensikten med Project Matching, et tiltak satt i gang av SIE, er at de som trenger støtte og de som kan tilby støtte finner hverandre. Red. anm.)

Utdannelse er basis for global utvikling for alle, og «det å utdanne

en kvinne er å utdanne hele landet». Vår klubb ønsker å gjøre livet lettere for kvinner og barn. Vi ønsker å følge opp og forlenge yrkesopplæringen for jenter og kvinner for å hjelpe dem til å utvikle sine evner og sin kompetanse; det som gjør dem i stand til å arbeide og tjene penger. De vil bedre kunne styre husholdningen, ha barn som de kan ta seg av på tilfredsstillende vis, og vi vil kunne håpe på en bedre stemning i familien og på den måten redusere volden som mange kvinner lider under fra voldelige ektemenn. Dette er vold som skyldes uvitenhet og fattigdom.

Soroptimistene i Gisenyi har som ambisjon å hjelpe andre kvinner, og spesielt de svært unge som fortsatt går på skole, ved å veilede dem med tanke på fremtiden. Vi oppfordrer alle til å støtte denne aksjonen med 10 euro pr måned.

På bildet til venstre ser vi i bakre rekke, fra venstre mot høyre:

Josephine Ntabanganyimana, Genevieve Nduwayezu, Marie Josee Uwera, Leocadie Urayeneza, Jeanne D'Arc Mukayirere og Marguerite Nyiramiruhu (som du ikke ser ansiktet til).

Foran fra venstre: *Languide Mukarurangwa, Speciose Nyanzoga, Marianne Mukankaka, Marie Evelyne Twahirwa Mukerajuru, and Noella Nyirabihogo*

Marianne Mukankaka
SI Gisenyi, Rwanda

Høsten er tid for varm suppe og på vårt novembermøte ble vi invitert på rykende varm løksuppe langt ute et sted i Brunlanes. Mørkt og litt surt vær ute var passende ramme rundt måltidet med gode råvarer, hyggelig prat og trivelig samvær.

Som lovet, bringer vi Torilds oppskrift:

Torilds løksuppe

6 personer

8 stk gule løk
6 fedd hvitløk
ca 4 ts tørket timian
1 fl oksefond
ca 2 l vann
ca 2 ts sterk sennep
olje og smør til steking
ca 1/2 dl sitronsaft
sal og pepper

Skrell og skjær løken i tynne skiver.

Rens og skjær hvitløk i tynne skiver. Fres løken blank og gyllen. (Enten i stekepanne eller kjele)

Dryss brunt sukker over løken ved steking. Ha løk, hvitløk og timian i kjelen.

Tilsett kraft(vann og fond

eller bruk buljong)Kok opp og la suppen trekke på svak varme i Ca 30 min.

Smak til med sennep,

salt, pepper og sitronsaft.

Server med brødkrutonger og ost på hver tallerken.

Gratinér gjerne i 5 min på 250 gr.

NORDISKE DAGER 2018 i Akureyri, Island

21 juni, sommersolverv, satt jeg

meg på flyet til Island.

Jeg var så heldig å komme tilbake til sagaøya, hvor jeg hadde tatt mitt praksisår i fysioterapi på slutten av 70- tallet.

Klokken skulle settes tilbake 2 timer

ved landing, så det ble 2 timer i pluss den dagen. Synet som ventet meg var blomstrende lupiner hele veien fra Keflavik og inn til Reykjavik. Dette var visst «snille» lupiner som var plantet for å binde opp og gjødsle jorden.

En natt i Reykjavik, men først et

hyggelig og langt opphold på «mitt gamle» utebad. Fantastisk!! Tidligere unionspresident Kirsti Guttormsen med mor Karin Guttormsen (også tidligere unionspresident), hadde leiet bil sammen med nåværende unionspresident Bente Lene Christensen. Heldigvis var det en ledig plass i bilen til meg. Flott tur over øya mot Akureyri, den nest største byen på Island. Vi fikk med oss slutten på en av fotballkampene, ute og midt i sentrum foran en storskjerm og den karakter-

istiske klappingen fra tilskuerne.

Overskriften på disse nordiske dagene var:

Our Environment and Energy - using it without losing it.

Det startet fredag 22. juni med en

teaterforestilling om Gulli Petrini, 1867- 1941. En foregangskvinne og hennes kamp om kvinners rett til å velge. Catherine Westling, SI Halmstad var utrolig god og ikke minst, meget troverdig i denne rollen.

I Finland fikk kvinner rett til å velge

i 1906, så Norge i 1913, Danmark i 1915 og i Sverige, ikke før 1921. Kl. 20.00 var det «Get together» i en flyhangar med god mat og drikke. Vårt islandske vertskap hadde flotte nasjonaldrakter på og det var korskang og mingling.

Lørdag startet med åpnings-seremoni og lystenning ved SI Islands president Laufey G. Baldursdóttir.

Artikkelforfatteren i godt selskap:
fra venstre: unionspresident Bente Lene Christensen, Kristin Ruder og tidligere unionspresident Karin Guttormsen

Den norske buketten (navn i tilfeldig rekkefølge): Anne Marthe Weberg, Bente Krogstad, Grethe May Sørensen, Hege Busterud, Helen Birgitte Johansson, Torild Foss Aspevoll, Kristin Ruder, Bente Lene Christensen, Kirsti Guttormsen, Tove Helen Kiær og Ina Marie Hagen, Karin Guttormsen.

Påfølgende foredrag:

- Carbon Neutral Akureyri.
G. Sigurdsson
- Our Future- our Responsibility,
Norden Consumption.
B. Stefánsdóttir
- Sustainable Energy Development.
Dr. B. Davídsdóttir
- Green Consumerism: going green
in a Consumption – based Society.
R. Gudmundsdóttir
- Women, water and leadership.
M. Verhoef-Cohen
- Gender Balance in Energy Sector
- Does it really matter?
A. N. Baldvinsdóttir
- From Waste to Value. F.A. Libdeh
- How the Environment affects our

Health. G. Bergmann

- We stand up for Women.
R. Trottmann Probst

Dr. Brynhildur Davídsdóttir, ble spesielt fremhevet som hovedtaler og som en av ekspertene i environmental science.

Det var 180 soroptimister fra 8 forskjellige land som deltok. Fra Norge var det 13 deltagere og 5 av disse var fra Ringerikeklubben. De skal arrangere Nordiske dager på Sundvollen i 2020. Dette er noe å få med seg!

Tove Kiær og Ina M. Hagen

fra Sandefjordklubben hadde med seg sine menn på tur. Det var mange prominente deltagere som SI presidenten, Mariet Verhoef-Cohen der, SIE president Reanata Trottmann Probst og tidligere SIE president Ulla Madsen. Unionspresidentene fra de Nordiske land og mange engasjerte soroptimister.

De islandske soroptimistene

hadde med seg ektefeller både fredag og lørdag som vertskap og «hjelpemannskap». Gallamiddag på lørdag kveld på Hof Kultursenter hvor vi også hadde hatt møtet. Nydelig mat med fisk og lammekjøtt og til eftirrættur/ dessert: Súkkuladi, súkkuladi, súkkuladi- heitt, kalt og iskalt. Her var det om å gjøre å hygge seg med vårt islandske vertskap. Det var lett å kommunisere, enten på engelsk eller «skandinavisk». OG her var det oppfordring til danseglede etter maten. Stor stemning og mye latter.

Dagen etter kjørte vi tilbake

til Reykjavik. Kirsti Guttormsen var en stadig fører og vi gledet oss stort over det fantastiske landskapet!

Kristin Ruder

Tønsberg Soroptimistklubb

Larvik-klubbens miljønett brukes av Italienske soroptimister!

“Kjekt å få overbringe charteret på vegne av Soroptimist International Europe til ny Soroptimistklubb i Jesi i Italia. Nye og hyggelige bekjentskaper, god mat og mye kultur i tillegg til offisielle plikter,” skriver Britt Nordgreen, SI Bergen på sin Facebook-side.

I tillegg til seg selv, tok hun med seg gaver til den nye soroptimistklubben: Miljønett fra Larvik! En blir glad av mindre!

Britt til høyre i bildet sammen med Francesca Beolchini!

Æresmedlemmer

Larvik-klubbens nye æresmedlemmer: Lill Bjørvik og Margaret Støle Karlsen.

Vi er så heldige å ha to medlemmer som har utmerket seg over flere år med sitt arbeid i klubben og på unionsplan. Vi i styret ville gjerne vise vår takknemlighet ved å tildele dem æresmedlemsskap i Larvik Soroptimistklubb.

Margaret Støle Karlsen og Lill Bjørvik har gjort mye i fellesskap (og sammen med andre selvfølgelig). Margaret tok for 24 år siden initiativet til vårt eget medlemsblad Sorord. Det har vært en historiebok for oss samtidig som bladet har gitt oss verdifulle annonsekroner. Margaret har vært den selvskrevne supersjef, med varierende redaksjoner opp gjennom tiden, men med Lill som fast sparringspartner og bidragsyter i redaksjonen.

I to runder har Margaret og Lill og forskjellige redaksjoner hatt ansvaret for Soroptima, Unionens medlemsblad. I første runde var det et lite A5 hefte. I neste runde var Soroptima

blitt A4 og Margaret gjorde det til et blad med ny, fresh design.

Margaret og Lill tok også initiativet til Unionens første websider.

De (pluss andre) påtok seg også ansvaret for Norske soroptimisters utdanningsfond for kvinner i u-land (det het det dengang), i fire år. Utdanningsfondet har gått en lang vei fra da de måtte krangle seg til å informere om fondet på R&L-møte, til det nå er en naturlig del av Unionens prosjekter.

Margaret har vært guvernør for Norgesunionen. Det er et verv som henger høyt. I den anledning tok hun initiativet til Guvernør-nytt. Et elektronisk blad som kom ut hver måned med nytt fra Europa - og som ble sendt til alle soroptimister i landet. Hun har også vært med i gruppen som fremarbeidet den norske strategiplanen som ble en mal også for Soroptimist International. To år

som medlem i finanskomitéen ble det også tid til.

Margaret har gjort alt grafisk arbeid for oss på klubbnivå, og det ble lagt merke til av andre, slik at hun nå i flere år også har jobbet for Unionen når de har behov for å lage noe. Hun har også illustrert og hatt en stor hånd med i Unionens jubileumsskrift.

Margaret miljøkoordinator og introduserte miljønettverket som vi fortsatt selger. På unionsplan var hun miljøkoordinator i fire år. Julemerkene vi selger har Margaret tatt initiativet til - og designet. Jazzkonsertene som ble holdt i Larvik kirke kom også i stand takket være henne.

Lill har også hatt diverse verv i klubben. Hun har vært president et par runder og er nå programansvarlig. I 2007 satte daværende SIE-president fokus på vann. Norgesunionen fulgte opp ved å utnevne en Vannambassadør. Lill ble denne ambassadøren og tok initiativet til at Larvik nå hvert år arrangerer en VANNdring. Det er et uttrykk for solidaritet med kvinner som daglig må gå langt for å hente vann til familien. Hun sørget også for at vannrensesystemet LifeStrawFamily ble kjøpt inn og delt ut i Moldova til barnehager og enkeltfamilier.

Da det ble aktuelt å danne en egen klubb i Stefan Voda i Moldova fikk Larvik forespørsel om å være fadderklubb. Lill ble fadder og har i den anledning deltatt på flere turer til Moldova, for å forberede og for å følge opp.

Det er fantastisk å ha slike damer i klubben vår. Tusen takk for alt dere har gjort, gjør og kommer til å gjøre.

Anne-Brit Hellerud

President i Larvik Soroptimistklubb

- Afrikas kvinner hører hjemme på toppen

Musasa, Northern Province, Rwanda.
Photo: A'Melody Lee / World Bank

«Da jeg var åtte år gammel, sa en venn av familien til min far at han trodde jeg var forutbestemt til å bli en leder. Min far lot meg aldri glemme denne berusende observasjonen.»

Dette skrev Malawis eks-president Joyce Banda i et innlegg i Bistandsaktuelt tidligere i år. Banda ble i 2012 landets første kvinnelige president. Og hun var den andre demokratisk valgte kvinnelige presidenten i Afrika. Før henne hadde også fredsprisvinner Ellen Sirleaf Johnson satt seg i presidentstolen i Liberia (i 2006).

«I løpet av min karriere i Malawi – først i sivilsamfunnet, så som medlem av nasjonalforsamlingen og til slutt som president – ble jeg overbevist om at den eneste måten vi kan endre Afrikas kvinnefiendtlige narrativ er ved å bidra til at flere kvinner når de høyeste maktposisjoner», skrev Banda videre i sitt innlegg.

Forskning i India viser at en høyere kvinneandel på regjeringsnivå betyr høyere prioritet til sosiale spørsmål som helse, utdanning og matsikkerhet, påpeker Malawis tidligere stats-

leder. Konklusjonen hennes er klar: «Flere kvinner i ledelsen er bra for alle.»

2010:
«INDIAS KVINNEREVOLUSJON»
Bistandsaktuelt har ved flere anledninger omtalt en positiv utvikling når det gjelder kvinners inntreden i maktens korridorer. I 2010 skrev vi for eksempel om en lovendring i India:
«Loven i India sikrer 50 prosent kvinneandel i kommunestyre, såkalte panchayats. I løpet av 2010 vil 1,5 millioner indiske kvinner være med og bestemme i politiske organer. Og nå står nasjonalforsamlingen for tur. Verdens mest folkerike stat har vært kjent for sin undertrykkelse av kvinner, særlig på landsbygda, men nå er ting i endring.»
– Vår regjering er fast bestemt på å gi kvinner økonomisk og politisk makt, uttalte daværende statsminister i India, Manmohan Singh.

2016:
«RWANDA – BEST I VERDEN»
«Europeiske parlamentarikere reiser nå til Rwanda for å lære om likestilling. Landet har verdensrekord for kvinnerepresentasjon i parlamentet: To av tre er kvinner», skrev Bistandsaktuelt i september 2016. Det var i 2008 at en viktig barriere ble brutt. For første gang i verdenshistorien ble det en overvekt av kvinner i et lands nasjonalforsamling.

Da statsminister Erna Solberg besøkte Rwandas hovedstad Kigali i 2014, hilste hun medlemmene av parlamentet slik:
– Vi trodde vi i Norden var best i verden, men dere har slått oss. Rwanda har 64 prosent kvinner i parlamentet – det er verdensrekord! Rwanda har også opprettet systemer for å sikre at kvinner og likestilling inkluderes i all politikkutforming fra lokalt nivå til nasjonalt, rapporterte Bistandsaktuelt i 2016.

I november 2018 har Rwanda slått sin egen rekord. Det sitter nå 67,5 prosent kvinner i parlamentet.

**2018:
NY KVINNESTERK REGJERING I
ETIOPIA**

Så en fersk nyhet fra Etiopia: Etiopias nye statsminister Abiy Ahmed har utnevnt kvinner til halvparten av regjeringens ministerposter.

«Kvinner er mindre korrupte enn menn. Kvinner vil bidra til å gjenopprette fred og stabilitet, de har høy arbeidsmoral og de vil i større grad enn menn være en drivkraft for forandring», sa Abiy i en tale til parlamentet i midten av oktober 2018. Aisha Mohammed er Etiopias første kvinnelige forsvarsminister. Og Muferiat Kamil, tidligere parlamentariker, er utpekt som landets første fredsminister. Hun vil ha ansvar for landets etterretnings- og sikkerhetstjeneste, inkludert det føderale politiet.

– Blandet bilde

– På den ene side har det gått fremover. Verden har fått flere kvinnelige statsledere, regjeringsmedlemmer og representanter i parlamentene. På den annen side går

det tregere enn forventet, spesielt i forhold til et uttrykt mål om å få 50/50 representasjon i alle parlamenter og regjeringer, sier Torild Skar, mangeårig bistandsarbeider, psykolog og tidligere SV-politiker. Skard har selv vandret i maktens korridorer som stortingspolitiker og lagtingspresident. Hun er internasjonalt kjent som forkjemper for kvinners og barns rettigheter, blant annet gjennom en rekke verv og stillinger i FN. Hun var i mange år leder i Norsk Kvinnesaksforening. Og hun har skrevet boka «Maktens kvinner», om kvinnelige statsledere verden rundt.

– En kvinnelig statsleder klarer ikke nødvendigvis å sørge for endret politikk og et bedre liv for kvinner, påpeker hun i samtale med Bistandsaktuelt. Skard beskriver i sin bok ulike typer kvinnelige statsledere.

Viktige rollemodeller

– Kvinner har opp gjennom årene kommet til makten under veldig forskjellige omstendigheter. Noen har sluppet til i topp-posisjoner, men er fortsatt omgitt av menn. De har vært helt konforme og ikke i stand til å gjennomføre en selvstendig politikk. Andre har til og med bidratt til å

svekke kvinners stilling – slik som Margareth Thatcher, sier Skard. Bare noen få av de kvinnelige statslederne Skard studerte var «erklærte kvinnesakskvinner». Mens den største gruppen av kvinnelige ledere kjørte en slags «kompromisslinje», forklarer hun.

– Noen gjorde kanskje noe ekstra for jenter og kvinner innen for eksempel helse og utdanning, men de fleste har ikke gjort noe veldig synlig og stort for kvinners rettigheter generelt, sier Skard.

– Likevel, kvinnelige statsledere gjør en forskjell, understreker hun.

Kvinnelige statsledere er nemlig viktige rollemodeller.

– Jeg husker jeg møtte en ung kvinne i Sør-Afrika en gang på 90-tallet. Hun sa: «Jeg er uenig med alt Margareth Thatcher står for, men hvis hun kunne komme seg opp og fram, så kan jeg også det!».

– Ellers vil jeg løfte fram gode kvinnelige statsledere som Helen Clark (New Zealand), Mary Robinson (Irland) og Michelle Bachelet som var president i Chile.

Dette er kvinner som sørget for å styrke kvinners stilling og representasjon i maktorganer på flere nivåer.

Photo: Simone D. McCourtie / World Bank

FN på gli

Torild Skard understreker også hvor viktig det er å ha politiske systemer og kvoteringsordninger som fungerer. Her trekker hun Rwanda fram som er godt eksempel. Hun roser også FNs mannlige leder, portugiseren António Guterres. – Jeg ble selvfølgelig skuffet da det heller ikke denne gang ble en kvinnelig toppsjef i FN. Men jeg synes det er spennende at FNs generalsekretær for første gang i historien har sørget for å få 50/50 kvinner og menn inn i FNs sentrale ledelsesorganer – og at Guterres har laget en egen likestillingsstrategi for organisasjonen. – Han har vist at det er mulig. Man må bare gjøre det, ikke bare snakke.

Det at politiske ledere griper inn, walking the talk, er helt vesentlig, avslutter Skard.

Av Nina Bull Jørgensen
BISTANDSAKTUELT
November 2018

Torild Skard, FN-veteran.
Foto: UN Photo

Joyce Banda, tidligere president i Malawi.
Foto: UN Photo / Paulo

Stadig flere kvinner i parlamentene

FAKTA

Afrika sør for Sahara: Landene i regionen har 23,6 prosent kvinnelige parlamentarikere. Det er en økning på 13,8 prosentpoeng siden 1995.

Arabiske land: Landene i regionen har 18 pst. kvinnelige parlamentarikere. Det er en økning på 13,7 prosentpoeng siden 1995 (da det kun var 4,3 prosent). Qatar er det eneste landet i regionen som kun har menn i parlamentet.

Amerika: Landene i regionen har 28,1 prosent kvinnelige parlamentarikere. Det er en økning på drøyt 12 prosentpoeng siden 1995.

Asia: Landene i regionen har 19,3 prosent kvinnelige parlamentarikere. Her går det langsomt i flere land. Det er en økning på bare 6,1 prosentpoeng siden 1995.

Norden: 41,7 prosent av parlamentarikerne er kvinner.

Vi abonnerer på avis i Moldova!

Larvik-klubben har også i år bevilget penger til å kjøpe 10 abonnement til fordel for den gravende journalisten Alina Radus avis **Ziarul de Garda**. Dette er god og praktisk støtte til arbeidet som gjøres av denne avisens redaksjon. Bildet viser Alina som "leser" i Sorord der hun pryder forsiden på fjorårets desemberutgave! Bladet ble gitt henne i forbindelse med Moldovakomiteéns tur til landet i september 2018 og Margaret fra Sorord-redaksjonen takket for artikkelen Alina skrev til bladet vårt!

Soroptimisten

Torild Marie Nilsen • 3.visepresident i Norgesunionen

Mitt første møte med soroptimister

var i 2004. Sammen med noen medlemmer av Fredrikstad Kvinnesaksforening hadde jeg bidratt til et kapittel i en kulturhistorisk byvandringssbok om kvinner i lokalsamfunnet; «Kvinner på kartet». Vi hadde guidet ulike grupper, og en dag kom en forespørsel fra noen som kalte seg soroptimister. Til min overraskelse kjente jeg flere av dem og ble nysgjerrig. Kort tid etter ble jeg invitert til å være reflektant. Jeg har hele livet vært et organisasjonsmenneske - men jeg syntes at her var det i overkant mange rare titler og regler, gammeldagse snitter, pene kjoler og perlekjeder. Jeg var VELDIG i tvil om dette var noe for meg. Men, det var flotte, generøse og spennende mennesker inni alt dette og jeg ble tatt opp som medlem i 2006.

Ganske fort

ble jeg spurt om å ta tillitsverv – og jeg sa ja. Først til å lede en komité, deretter til å være styremedlem, sekretær og etterhvert president. Det tror jeg var avgjørende for at jeg fortsatt er soroptimist, fordi det tvang meg til å få øye på det store fellesskapet utover klubben og klubbmøtene. Å være med på R&L møter både i Norge og Danmark, og å ha to perioder i valgkomiteén i unionen understreket dette. Det var derfor ikke vanskelig å fortsette å si ja da jeg ble spurt om å sitte i unionsstyret i fjor.

Som 3.visepresident (deilig tittel!) har det vært kjempespennende å

sette seg inn i hva vi driver med på nasjonalt og internasjonalt nivå. Jeg er også så heldig å ha ansvaret for hvordan Norgesunionen utøver rollen som Mature Union for klubbene i Moldova.

De har de samme utfordringene

som norske klubber, pluss et par ekstra. Som et av de fattigste land i Europa med mange sosiale utfordringer, ustabile politiske forhold, ikke nødvendigvis yringsfrihet, og med stor grad av utvandring blant unge og kompetente kvinner, er jeg dypt imponert over hva soroptimistklubbene i Moldova får til. Med viktig og god støtte av sine norske fadder- og vennskapsklubber! Selv om unionsstyrearbeidet tar mye tid og oppmerksomhet – kjenner jeg at klubbmøtene er en utrolig viktig base. Å bli møtt av glade vertinner, gå klemmerunden rundt blant Fredrikstadklubbens 41 medlemmer, høre spennende yrkes- og temafore-

57 år

Lykkelig gift 2 ganger

2 barn, 2 bonusbarn og 3

bonusbarnebarn

Jobber i Fredrikstad kommune

Synger i kor

Springer i skogen

Er olivenbonde i Italia på deltid

drag, ta lodd (og kanskje vinne!), å få servert en varm grønnsakssuppe en kald novemberkveld er litt som å komme hjem.

Som organisasjonspedagog

av utdanning og innovasjonskoordinator av yrke- ser jeg at vi som organisasjon trenger å modernisere oss både lokalt, nasjonalt og internasjonalt for ikke å bli en anakronisme. En start er at alle medlemmer begynner å se på de sosiale mediene som viktig kunnskaps- og vennskapsbase for soroptimister. Jo mindre klubbene er – jo mer må de ta del i det store soroptimistfelleskapet.

Jeg har håp om at soroptimismen

har en framtid og at jeg kommer til å være soroptimist så lenge jeg lever! I 2019 skal Fredrikstadklubben ha L&R møtet – og jeg gleder meg til å vise fram byen og klubben i mitt hjerte – og håper å få se mange av dere der!

Torild Marie Nilsen

Fredrikstad Soroptimistklubb

ORANSJEDAGER I NOVEMBER 2018

Larvik Soroptimistklubb hadde stand på Nordbyen Kjøpesenter; Torunn Hammer Haarberg og Vera Paulsen (til høyre) hadde første "vakt" på lørdag 24. november 2018.

Gruppa som planla Oransje Dager i klubben, hadde ett møte og flere e-postsenderinger seg i mellom noen uker før kampanjen skulle starte.

Det ble en fin ettermiddag i et travelt kjøpesenter. Vi delte oss opp i to vakter med tre klubbmedlemmer på hver

**STOP
VIOLENCE
AGAINST
WOMEN**

Pippi, Gro, Inger, Trine-Lise og Margaret ble enige, sammen med styret, at vi skulle satse på å ha en markering på Nordbyen Kjøpesenter i Larvik. Siden selve startdatoen for FNs internasjonale dag til bekjempelse av vold mot kvinner falt på en søndag, hadde vi stand på kjøpesenteret lørdag 24. november.

En velvillig kjøpesenterleder, Stig Eriksen ga oss en flott plassering til vårt nye banner, egne brosjyrer og materiell fra unionen. Vi solgte Lilla Sløyfer og miljønett og velvillige personer ga oss ekstra penger "- for å støtte den gode saken."

**SAY NO
UNITE**
TO END VIOLENCE
AGAINST WOMEN

vakt. Torunn, Vera, Margaret, Inger, Maria og Sissel gjorde jobben som frontfigurer fra klubben. God løsning og hyggelige timer for en god sak. Inger hadde strikket oransje skjerf, Vera sørget for duk og bord.

Da kveldsmørket senket seg søndag 25., som er startdatoen for kampanjen "Orange the World", lyste Kulturhuset Bølgen opp i oransje farge.

Vår kontakt, Lasse Brennvall fulgte også i år opp vår oppfordring med å lyse opp kulturhuset i kampanjens farge.

Vi har tipset unionen om at neste år bør Lilla Sløyfer byttes ut med oransje, i tråd med FNs offisielle farge for denne kampanjen.

Margaret Støle Karlsen

Klubbens Sissel Hobæk hadde forfattet et svært godt innlegg i anledning FNs dag for bekjempelse av vold mot kvinner.

12 MENINGER Lørdag 24. november 2018 ØSTLANDS-POSTEN

Jenter og kvinner blir brukt som våpen i krig og konflikt. De kidnappes, voldtas og drepes.

BILDETEKST: Kriksenetrene våre har årlig 20.000 henvendelser, hver fjerde kvinne i Norge har vært utsatt for vold eller trusler, nesten 8000 seksuallovbrudd ble anmeldt i 2017, skriver Sissel Hobæk i Larvik soroptimistklubb.

Kommentar
SISSSEL HOBÆK
Larvik soroptimistklubb

25. NOVEMBER 1960 ble de tre søstrene, Minerva, Patria og Maria Teresa Mirabal fra Den dominikanske republikk, drept av en skrent. Søstrene kom fra ganske velstående forhold, var høyt utdannet og aktive i kampen mot det undertrykkende og brutale regimet i landet. Drapet var på direkte ordre fra president Rafael Trujillo.

AKTIVISTER HAR siden 1981 brukt dagen som merkedag i kampen mot vold mot kvinner, og i 1999 valgte FNs generalforsamling datoen 25. november som «Internasjonal dag for ånskaffelse av vold mot kvinner», altså for snart 20 år siden.

MEN DETTE arbeidet går langsomt, og i 2008 lanserte FN kampanjen «UNITE To end violence against women» som skal øke vår kunnskap om vold mot kvinner og samle politisk vilje og ressurser til å gjøre noe med problemet. Da ble oransje valgt som farge for dagen, som symbol for en lysere framtid. Slagordet ble «Change the world». Og i morgen skal

Bølgen kulturhus, Larvik kirke og Svalstad kirke lyse oransje som markering. Vi takker de respektive ledere for innsatsen.

LARVIK SOROPTIMISTKLUBB arbeider for å bedre kvinner og barns levekår i den fattige verden. Vi er del av en internasjonal organisasjon, Soroptimist International, som har dette som overordnet mål. Vold mot kvinner er et gjennomgående tema, og derfor står vi på stand på Nordtynen i dag. Vi ønsker å opplyse, skape oppmerksomhet, dele ut brosjyrer og snakke med folk. Vi skal også selge lilla sløyfer, der inntekten går til arbeidet for å bekjempe menneskehandel. Akkurat i dag burde sløyfene vært oransje, men lilla er valgt som farge av soroptimister fordi dette selges forer over hele Europa over lang tid og er ikke bare knyttet til 25. november.

VOLD MOT kvinner i mange varianter foregår i svært mange land. Problemet er vanskelig å bekjempe, og tar lang tid. For å nevne noe: millioner av kvinner blir kjønnslemlestet i over 30 land, mange er under 5 år. Hver tredje kvinne i verden blir utsatt for seksuelle overgrep eller annen vold, 750 millioner kvinner blir giftet bort før de er 18 år. Kvinner og jenter utgjør 80 % av offere for menneskehandel, de fleste til prostitusjon. 2,4 millioner mennesker selges og kjøpes hvert år.

FOR NOEN dager siden, 20. november, brakte CNN nyheten om en far i Sar-Sudan som avvertte sin 16 år gamle datter for salg for å oppnå medgift. «Annonse» ble lagt ut på Facebook 23. oktober og ble ikke oppslaget av Facebook før 9.

november, altså 15 dager senere. Da var jenta kjøpt og gift. Faren fikk etter sigende 500 kuer, 3 biler og 10 000 dollar for henne. Og av de fem som bod på henne, hadde flere høyttalende stillinger innen det sør-afrikanske regjeringsapparatet. Facebook har innrammet at dette skjedde og beklaget det hele. Og saken har vakt en storm av kritikk fra store deler av verden og fra hjelpeorganisasjoner. Man er redd for at dette kan inspirere andre familier, for å «egne» levetidene penger. Man har kalt dette en barbarisk bruk av teknologi. Noen mener saken minner om de gamle slavermarkedene, men i moderne form. I alle fall er det en sjokkerende historie.

MEN STATISTIKKTALLENE i Norge viser at vi også har en vei å gå. Kriksenetrene våre har årlig 20.000 henvendelser, hver fjerde kvinne i Norge har vært utsatt for vold eller trusler, nesten 8000 seksuallovbrudd ble anmeldt i 2017. Dette er bare en liten del av bildet. Norske rapporter viser at tilstanden ikke er rosenrød her heller.

JENTER OG kvinner blir brukt som våpen i krig og konflikt. De kidnappes, voldtas og drepes. Det har vi sett mange ganger i Rwanda, Nigeria, Nord-Irak og flere andre land.

DENNE HØSTEN har Nobelkomiteen vist verden hvor viktig kampen mot slike krigsforbrytelser er – ved å tildele Nobels fredspris til Nadia Murad og Denis Mukwege. Begge kjemper mot seksuallovbrudd i krig og konflikter. Nadia Murad tilhører jesidi-minoriteten i Nord-Irak. Der gikk IS til brutale angrep på flere landsbyer. Yngre kvinner og unge

barn ble holdt som seks-slaver. Selv ble Nadia utsatt for gjentatte voldtekter og overgrep og solgt videre til flere menn. Denne krigsstrategien var del i en plan fra IS's side, som våpen i kampen med jødier og andre religiøse minoriteter. Nadia greide å flykte og har siden fortalt sin historie og talt offentlig sak. I 2016 ble hun, 23 år gammel, utnevnt til FNs første «Goodwill Ambassador for Dignity of Survivors of Human Trafficking».

DENIS MUKWEGE er lege og har brukt det meste av sin tid på å hjelpe offere for seksuallovbrudd i Kongo. Siden 1999 har han og medhjelpere ved Panzi-hospitalet i Bukavu behandlet tusenvis av kvinner som har fått store skader i underlivet etter overgrep med bakgrunn i langvarig borgerkrig. Han er blitt et samlet symbol i denne kampen. Han er utrettelig i sin fordamme av straffetiltak for massevoldtekter og kritiserer stadig den kongoleisiske regjering og andre land for ikke å gjøre nok for å stanse bruken av vold mot kvinner som strateg og våpen i krig.

FOR OSS soroptimister, som er opptatt av at verden skal bekjempe vold mot kvinner, er det en stor glede at disse to og det arbeidet de står for, blir belønnet med Nobels fredspris. Om vel to uker, 10. desember (FNs menneskerettighetsdag), er de her i Norge for å motta prisen.

ARBEIDET OG pengene som samles inn av soroptimister og andre organisasjoner over hele verden er svært viktig, og det er langsgående. Vi ønsker en bedre verden.

MOT OPP ved standen vår på Nordtynen i dag og start dette arbeidet.

Vi designet ny rollup i anledning Oransje Dager. Her står Maria, Anne-Brit og Inger ved den nye rollupen.

Reisebrev fra Nepal

februar 2018

Vi hadde planlagt turen i flere måneder. Valgte å følge Maria og familiens planer i Nepal, som var lagt opp av reisespesialisten Kilroy. I forkant gjorde jeg litt undersøkelser på nett og Facebook og søkte etter eventuelle soroptimister i Nepal. Det viste seg å være en klubb i Katmandu og da skulle vi selvfølgelig dit. Jeg sendte en hilsen til dem på Facebook og spurte om noen av de hadde anledning til å treffe meg. Jeg fikk raskt svar fra Uma som er sekretær i klubben; hun ville gjerne treffe meg.

Vel framme på Tribhuvar internasjonale flyplass KTM i Nepal, måtte vi ordne visa, betale og fylle ut diverse papirer. Da vi ble ferdige med alt papirarbeid ble vi hentet av taxi og ønsket velkommen til Nepal. Vi fikk gule silkeskerf om halsen. Vi kjørte til en liten by som heter Shitwan, der vi skulle være i tre dager. Etter en kanotur (uthult tre-stamme) på elven blant krokodiller i alle størrelser, fikk vi en guidet tur i nasjonalparken. Der fikk vi se påfugler og til slutt flere svartbjørner. Ingen tigre var å se.

Vi feirer også mitt barnebarn Lilys 6-årsdag her. Det blir poolparty med inviterte jenter fra Kina, som også er

Majestetisk i Nepal

på tur. Deretter gikk turen videre til Katmandu. Sju timer på lokalbussen. Veiene ble dårligere og dårligere etter hvert som vi nærmer oss byen.

Byen ble rammet av jordskjelv i 2015 og de holder fortsatt på å gjenoppbygge veier og bygninger. Endelig framme i Katmandu ble vi fulgt, til fots, til hotellet av en guide. Det var tørt og støvete og masse mennesker overalt. Tett i tett over gatene hang det girlandere med tøyflagg i buddhafarger (rødt, gult, grønt, blått og hvitt). De skal bringe fred og god atmosfære. Deilig å komme til hotellet.

Etter en deilig dusj tok jeg kontakt med Uma igjen og vi avtalte å møtes dagen etter, kl. 08.00 på hotellet. Neste dag gikk vi ned til frokost og jeg ga beskjed i resepsjonen at jeg ventet en dame, Uma. Etter en liten stund sto Uma der, en ung dame på 35 år, som bruker moped til og fra jobb. Hun er sekretær i klubben og også på et advokatkontor. Hun beklaget at presidenten i klubben ikke var med, men hun var blitt syk. Vi pratet om alt – deres og våre soroptimistprosjekt, og om livet ellers. Hun kunne ikke være så lenge for hun hadde 20 min. på moped til jobben. Jeg hadde tatt med noen

gaver: to soroptimist- anheng(ett til Uma og et hun kan gi til en annen) samt en bordbanner med navnet til Larvik Soroptimist-klubb på, stående på en sokkel av Larvikitt.

Uma var blid og veldig hyggelig og tiden gikk fort. Vi skal også videre på en fem-dagers gåtur i området Annapurna. Nok en sju-timers busstur herfra kom vi til Phokara, som var utgangspunktet for gåturen.

fem dager. Overnatting var forhåndsbestilt i tehus i fjellene. Tehusene er enkle, men vi sov godt i soveposene våre, med dyner over . Det er forholdsvis kaldt og ingen varme inne. Heller ikke varmtvann, men mat kan vi kjøpe her. Vi blir anbefalt å holde oss unna kjøtt, pga. faren for å bli matforgiftet. Til lunsj og middag ble det Dalbath. Det er en tallerken med linsesuppe, ris og diverse grønnsaker og poteter stekt i

topper som var 4000 – 6000 m høye. De er alle snødekte og så utrolig flotte og majestetiske ut i solen. To av de heter Fishtale og Annapurna. Neste morgen må vi bare gå noen trinn nedfor så å bli plukket opp av en taxibuss.

På dag to i fjellet, fikk jeg en ny Messenger-beskjed fra Uma: Hun og en annen soroptimist vil gjerne treffe oss når vi er tilbake i Katmandu. Endelig var vi vel framme på hotellet igjen etter en skremmende busstur på ca. 9 timer. Neste kveld har jeg avtalt nytt soroptimistmøte. Problemet mitt nå var at jeg hadde mistet stemmen, men jeg kunne jo skrive! Først kom Goma, en ung kvinne på 25 år med masse energi. Foruten å være soroptimist er hun president i Ruwan woman Nepal. De driver et barnehjem for 16 jenter i alderen 5 – 17 år. De har plukket ut de fattigste av de fattige fortalte hun. De trenger økonomisk støtte. De har nå i ettertid flyttet fra huset de leide fordi det ble altfor dyrt.

Maria Brekke-Jakobsen til venstre, Uma og Anne-Brit Hellerud.

Vi har med oss tre bærere og en guide. Tre av de heter Sherpa; Sherpa er et familienavn . Vår guide het Gelbu Sherpa og ble født på 3500 moh. Så vi var i trygge hender. Han fortalte oss at han hadde vært på toppen på Himalaya tre ganger – dette er hans levebrød. Her var det grønt og deilig frisk luft.

Det er som et helt annet land her oppe i fjellene i forhold til i Katmandu og området rundt. Det er lett å gå her med steintrapper overalt. Vi gikk korte etapper hver dag i

forskjellig krydder og saus. Det smakte utrolig godt. Internett-tilgang er det ingenting å si på, den var med oss hele veien. Enkelte steder må det løses passerseddel – dette tok guiden seg av.

Femte dagen nådde vi målet vårt – Ghandruk på ca. 2500 moh. Denne dagen gikk vi ca. 5000 trinn, først nedover, deretter oppover. Opptrinna er ca. 25 cm, det er en ganske stor høyde for en 6- åring. Men det gikk som en lek. Rundt oss, her oppe, kunne vi se totalt sju fjell-

Lily, Maria og Ken Brekke-Jakobsen på spennende båttur.

De har funnet et bra hus som de får leid til en bedre sum. Men de trenger fortsatt støtte til mat, skole, husleie, strøm, møbler mm. Goma er stadig på reise i regi av både soroptimistene og sitt engasjement i Ruwan woman Nepal. Så kom også Uma sammen med sin datter på ni år, Rajvi. Hun ville så gjerne treffe Lily, så de to utveksler gaver og lekte på hotellrommet med Erik som tolk og barnepasser. På skolene i Nepal lærer alle engelsk, så det er greit å prate med alle her. Uma er også en viktig støttespiller for barnehjemmet, hun er innom hver dag for å se at alt er bra og for å hilse på. I tillegg har soroptimistene også opplæring av unge jenter i sitt klubbhus. Her lærer de søm og matlaging.

Det er beundringverdig hvordan disse kvinnene orker å stille opp i hverdagen i tillegg til egen familie og jobb. Katmandu Soroptimistklubb har ingen vennskapsklubb? Hvordan er det – kan og har vi lyst til å bli vennskapsklubb? Kan vi hjelpe og støtte disse kvinnene i deres arbeid?

Dette ble en fantastisk og minnerik reise, hvor vi i tillegg fikk treffe «søstre» fra Nepal.

Anne-Brit Hellerud

Som en liten kuriositet, kan vi fortelle at Britt Nordgreen fra Bergens-klubben var på besøk i Nepal og traff soroptimistene der, hun også. Hun hadde med seg Larviks miljønett og jamen fant hun Larvik-klubbens banner på plass hos jentene i Katmandu!

Anne-Britt hadde akkurat vært der! Nesten en opplevelse ala Amundsen og Scott for Britt!

FAKTA

Nepal (sanskrit: नेपाल), offisielt Den føderale demokratiske republikken Nepal, en innlandsstat i Himalaya på det indiske subkontinentet, mellom India i vest, sør og øst og Kina i nord. Nepal var et kongedømme. I desember 2007 ble det ved en avstemning i parlamentet avgjort at kongedømmet skal avskaffes og erstattes med republikk som styreform. Det første møtet i Nepals konstitusjonelle forsamling implementerte offisielt den deklarasjonen den 28. mai 2008. Langs grensen i nord ligger ti av verdens 16 høyeste fjell. Mount Everest, lokalt kjent som Sagarmatha, på grensen mellom Nepal og Kina. Sørgrensen er en lang, smal stripe på over 80 norske mil som ligger i det flate Ganges-deltaet, stort sett under 200 meter over havet. Landet er blant de fattigste i verden. Ifølge internasjonal statistikk er forholdene for kvinner dårligst av alle land i Sør-Asia.

Wikipedia

DECEMBER 2018

SI Newcastle & District, Midland Chase Region, SI.GBI

ADVENT CALENDAR

in aid of the International President's Appeal - "Women, Water & Leadership"

1 st	2 nd	3 rd	4 th	5 th
5p For each time you switch on your cold water tap	5p For each time you flushed your toilet	50p For using your dishwasher	10p Every time you fill the kettle	20p If you wash the floors
6 th	7 th	8 th	9 th	10 th
50p For each time you cleaned your teeth	25p For each time you had a shower This week	20p For each time you use water to cook	20p Every time you used the washing machine this week	20p For each time you wash up dishes
11 th	12 th	13 th	14 th	15 th
£1.00 If you watered your plants this week	50p If you washed your hair this week	20p For every hour the central heating is on	10p For every lotion or cream used	50p For each bath you took last week
16 th	17 th	18 th	19 th	20 th
10p For every time you gave water to a pet	50p For using the dishwater	50p If you washed / had your car washed this week	50p If you cleaned kitchen surfaces	25p If you cleaned your windows this week
21 st	22 nd	23 rd	24 th	25 th
25p If you made or used ice cubes	25p For every item you put in your freezer today	25p For every time you turned your hot tap on	25p For every drink you had today	HAPPY CHRISTMAS

En annerledes julekalender: Her er et tips til hvordan man kan sette av penger til 10. desember-appellen. Hver og en kan putte penger på sparegrisen i løpet av desember og januarmøtet samles pengene inn. Tips fra SIGBI (SI Great Britain and Ireland) via Kate Moore, president i SI Newcastle&District.

God jul!